

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

2019. gada 23. aprīlis – 6. maijs

Nr. 16 (1578)

Lasiet tīmeklī
www.brivalatvija.lv

Krišjānis Kariņš uzrunā Eiroparlamentā: “Ar populistiem nav vērts cīnīties.”

17. aprīlī Strasbūrā Latvijas premjers Krišjānis Kariņš teica uzrunu Eiropas Parlamentā par Eiropas nākotni, pēc kuŗas notika debātes ar EP deputātiem un Eiropas Komisijas (EK) pārstāvjiem. Šis ir divdesmitās un noslēdzošās EP debātes ciklā par Eiropas nākotni ar kādu no ES dalībvalstu vadītājiem.

“Ar populistiem nav jācīnās, jo tas ir bezjēdzīgi,” – tā vietā ir vērts izprast, kāpēc cilvēki ieklausās populistu dotajos solījumos, to savā uzrunā Eiropas Parlamentā akcentēja Latvijas Ministru prezidents Krišjānis Kariņš (*Jaunā Vienotība*). Pēc Latvijas premjēra teiktā runa ir par četrām pamatproblēmām – darbavietas, dzīvesveids, vide un drošība.

Izklāstot dažādas problēmas, kuŗām Eiropai šobrīd būtu jāpievērš uzmanība, K. Kariņš piešķārās arī cīņai ar naudas atmazgāšanu. “Naudas atmazgāšana ir visas Eiropas problēma. Kopš kļuva par premjēru, es uzsāku savas mājas sakārtošanu, jo man nav

pacietības gaidīt, kamēr visi pārējie izdarīs savu darbu.

Mums būs vistīrākā un visīzturīgākā banku sistēma Eiropā! Pēc pusotra gada mēs ar prieku varēsim dot padomus jebkuŗam šajā ēkā, kā attīrīt banku sistēmu.

Bet šī cīņa nedaudz atgādina

žurku iznīdēšanu. Es varu izdarīt visu, lai manā mājā nebūtu žurku. Bet kā ar maniē kaimiņiem? Noziedznieki varētu būt šobrīd pametuši Latviju, bet es esmu pārliecināts, ka diemžēl, viņi nav pametuši Eiropu. Tāpēc mums ir jāiztīra viss rajons.

Naudas atmazgāšanas uzraudzībai ir jānotiek Eiropas līmenī, gluži tāpat, kā tas notiek ar finanču uzraudzību,” teica Kariņš.

K. Kariņš arī akcentēja klimata pārmaiņu problēmu, un arī šajā jomā, viņaprāt, jāspē konkrēti soļi.

Vēl Latvijas Ministru prezidents savā runā piesauca Krieviju – tā, viņaprāt, vairāk ir drauds saistībā ar viltus ziņu izplatīšanu, mazāk – militārajā jomā.

Noslēgumā Kariņš runāja par Eiropas Savienības (ES) daudzgadu budžetu, akcentējot nepieciešamību izlīdzināt lauksaimniecības tiešmaksājumus – lai Baltijas valstu lauksaimnieki saņemtu līdzvērtīgu atbalstu tam, kādu saņem tā saukto veco ES dalībvalstu zemnieki.

Daudzi deputāti ar stāvus aplausiem sagaidīja K. Kariņa uzstāšanos. Mūsu valsts premjērs ir jau 20. ES valstu politiskais līderis, kuŗš uzrunāja eiroparlamentāriešus.

Laikraksts

BRĪVĀ LATVIJA

JOPROJĀM INFORMĒ, IZGLĪTO, IZKLAIDĒ

Pasūtīniet digitālo laikrakstu ŠEIT:

www.brivalatvija.lv/abone-interneta

vai maksājiet bankā SIA VESTA-LK kontā:

AS SEB banka, kods UNLALV2X,

Konta nr.: LV80UNLA0050016243516

ar piezīmi “BL abon” un norādot vārdu, uzvārdu, e-pastu un mājas adresi

Ik nedēļu izlasīniet Jums svarīgu informāciju labā latviešu valodā.

Abonementa maksa:

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

Par reklāmu un sludinājumiem sazinieties ar redakciju Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, LV-1011, e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv, tālr.: +371 67326761 vai +371 29439423

Tiem *Brīvās Latvijas* lasītājiem, kuŗi tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā versijā, piedāvājam pasūtīnāt Amerikas latviešu avīzi *Laiks* – tie paši 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt *Laiku*:

pa gaisa pastu no ASV

- par 6 mēn. – EUR 186,-

pa parasto pastu no Latvijas

- 6 mēn. EUR 86,-
- 12 mēn. EUR 130,-

Ik gadu dāvanā – *Laika* Mākslas kalendārs!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTA-LK kontā: AS SEB banka, kods UNLALV2X, Konta nr.: LV80UNLA0050016243516, ar piezīmi LAIKS un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.

BL ilggadējais lasītājs Pēteris Cielavs ir izvēlējies pasūtīnāt un lasīt *Laiku*

www.facebook.com/@brivalatvija
www.twitter.com/@briva_latvija

Mājaslapa:
www.brivalatvija.lv

Vēlaties uzzināt
par tautiešiem Lielbritānijā?

www.latviesiem.co.uk

**Atbalstām
Parīzes
Dievmātes
katedrāli**

3. lpp.

**Ko atceras Jānis
Krēsliņš, sen.?**

6. lpp.

**Numura
intervijā -
Diasporas
vēstnieks**

Aivars Groza

7. lpp.

**Māra Zālīte
par Likteņdārzu
un laimes
motīviem**

8. – 9. lpp.

**3x3 Norvēģijā.
Steidzies
pieteikties!**

10. lpp.

**Nākamais numurs
iznāks
11. maijā**

9 770934 67501 8 16

LATVIŠKO NORIŠU KALENDĀRS

24. APRĪLIS

**Koŗa "Ziemeļmeita"
koncerts Merikartanon
senioru namā Espoo, Somijā**
Adrese: Merikartanon senioru
nams, Tyrskyvuori 6, Espoo.
Laiks: plkst. 18

Labdarības koncertā priecēs
klausītājus ar pavasariģu koncer-
tu "Pavasara pieskāriens", kuŗā
izpildīs latviešu un somu tau-
tasdziesmas, kā arī modernākus
skaņdarbus.

Koncertu atbalsta Espoo pilsē-
tas kultūras nodaļa. Ieeja bez
maksas.

25. APRĪLIS

**Biznesa tikšanās ar Francijā
dzīvojošiem latviešiem**
Adrese: Latvijas vēstniecībā
Francijā, Villa Said 6, Parīzē, 75116
Laiks: no plkst. 13 līdz plkst. 14:30

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
Investment and Development Agency of Latvia

Latvijas Investīciju un attīstības
aģentūras pārstāvniecība Francijā
organizē biznesa tikšanos ar
Francijā dzīvojošiem latviešiem,
kas vēlas sadarboties ar Latvijas
uzņēmumiem.

Programmā informācija par
Latvijas uzņēmumu eksportu uz
Franciju, sadarbības iespējām
mārketinga, tulkošanas, produk-
tu reklāmas aktivitātēs.

Sarunu fokusā kokrūpniecība,
mašīnbūve, dizains, tūrisms un
citi sektori.

Kopīgas pusdienas
Pasākumu organizē Latvijas
Investīciju un attīstības aģentūras
pārstāvniecības Francijā vadītāja
Solvita Gulbe.

Pieteikšanās **līdz 23. aprīlim**
pa tālruni: 06 74 94 33 34 vai
solvita.gulbe@liaa.gov.lv

26. APRĪLIS

**Mūzikāls dialogs par Sīrijas
kultūras mantojumu Beļģijā**
Adrese: Tēlotājmākslas centrs
"BOZAR", Rue Ravensteinstraat
23, 1000 Brisele. **Laiks:** plkst. 20

Latviešu vijolniece Ilze Kirsanova,
Mohannad Nasser (Sīrija) –
Oud, Firas Hassan (Sīrija) –
Percussions un režisors Jānis Pīpārs
(Latvija) ielūdz uz mūzikālu
stāstu par kaŗa izpostītajiem
UNESCO kultūras mantojumiem
kaŗa izpostītajā Sīrijā.
Vairāk info www.bozar.be.

27. APRĪLIS

**Konference "Diasporas
pētnieciskais potenciāls:
ar skatu uz Latviju"**
Adrese: University College
London, Gower Street, London,
WC1E 6BT, United Kingdom.
Laiks: plkst. 9

"Diasporas pētnieciskais po-
tenciāls: ar skatu uz Latviju" ir
ALSRUK otrā ikgadējā konfe-
rence, kuŗā tiek rīkota ar Ārlietu
ministrijas un Izglītības un zi-
nātnes ministrijas atbalstu.

27. APRĪLIS

**Latvijas studentu un
pētnieku asociācijas
Lielbritānijā konference**
Adrese: 20 Bedford Way, WC1H
0AL London, Lielbritānija. **Laiks:**
plkst. 9

Ši būs otrā ikgadējā ALSRUK
konference, kuŗas mērķis ir pul-
cēt Latvijas izcelsmes studentus
un pētniekus Lielbritānijā un vei-
cināt zināšanu pārnesi un mo-
bilitāti, veidojot sadarbību sav-
starpēji, kā arī ar Latvijas valsts
un akadēmiskajām institūcijām.

Konferences programma un
aicinājumi līdzdalībai jau pa-
visam drīz ALSRUK lapā!

Konferenci atbalsta Embassy of
Latvia in the UK / Latvijas vēst-
niecība Lielbritānijā, Izglītības
un zinātnes ministrija.

27. APRĪLIS

**Pasaku stunda bērniem
Malmē, Zviedrijā**
Adrese: Västra Hamnen biblio-
tēka, Mastgränd 4, 21177, Malmō.
Pavasariģs sveiciens visām ģi-

menēm ar vēlmi vairāk laika
vēlēt lasīšanai kopā ar saviem
bērniem latviski!

Dienvidzviedrijas Latviešu bied-
rība aizsāk jaunu nodarbību cik-

lu un laipni aicina vecākus ar
bērniem (2 – 5 gadi, bet vecākie
brāļi un māsas arī var pievieno-
ties) uz "Pasaku stundu" latviešu
valodā. Lasīsim grāmatas, pa-
skatīsimies latviešu multfilmā
un visi kopā jauki pasēdēsim.

Pasākums DLB biedriem bez
maksas, pārējiem – 50 kr par

ģimeni (samaksa uz vietas ar
SWISH)

P. S. Lūgums paņemt līdzi savu
mīļāko grāmatu!

Tiekamies sestdienās no plkst.
11 līdz 12: **27. aprīlī, 1. jūnijā,
24. augustā, 28. septembrī, 26.
oktobrī, 7. decembrī**

KLĀSIM BALTUS GALDAUTUS UN SVINĒSIM KOPĀ
LATVIJAS REPUBLIKAS NEATKARĪBAS ATJAUNOŠANAS DIENU!

Baltā galdauta svētki Hamburgā

SADZIEDĀŠANĀS, SADANĢOŠANĀS, FILMA UN LOTERIJA BĒRNIEM

Līdzi aicinām ņemt
brokastu "groziņus"

**Sestdien, 2019. gada 4. maijā
plkst. 11:00**

Kreuzkirche Wandsbek
Kedenburgstr. 14
22041 Hamburg

Lūdzam līdz 1. maijam pieteikties uz e-pastu: kultura@latviesihamburga.lv

Organizē: Latvijas Biedrība Hamburgā
Atbalsta: Ārlietu ministrija

Jautrās Zaķu Lieldienas
22. aprīlī
no pl. 13.00 – 15.00

SKOLIŅAS "GLIEMEZĪTIS" TELPAS
MORNINGTON ROAD
SOUTHPORT
PR9 OTS

NĀKAM ZAĶU MASKĀS
ROTAJĀS
ZAĶU STAFETES
OLU KAUKJAS
LIELDIENU BINGO
OLU RIPINĀŠANA

- Līdzi ņemams piknika groziņš ar Lieldienu gardumiem un cepamām desiņām
- Krāsotas Lieldienu olas un
- Labs garastāvoklis!

Itālijas un Itāļu Šveices latviešu biedrība ALISI
aicina tuvus un tālus
svinēt Latvijas svētkus:

Latvijas neatkarības atjaunošanas
gadadienas svinības

BALTĀ GALDAUTA SVĒTKI

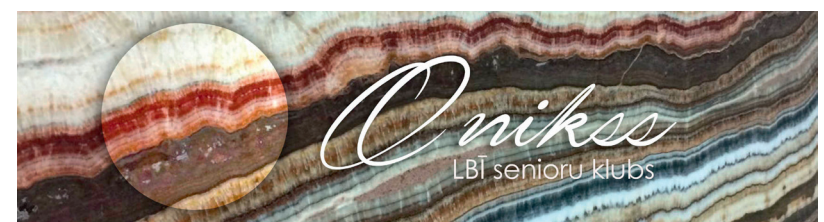
VIETA
Antico Convento dell'Incontro Via dell'Incontro 1
Loc. Villamagna - Bagno a Ripoli (FI)

LAIKS
3.-5. maijs

NOSLĒGUMA PASĀKUMS
Svētku koncerts, izstāde un svinības 5. maijā plkst. 15.00

PIEDALĀS
Itālijas latviešu koris „Saule”, tulkotājs un blogeris Paolo
Pantaleo, viesi no Latvijas

INFO UN PIETIEKŠANĀS
ilze.ataro@gmail.com
+393668913001

27. aprīlī pl. 15:00
Lantern Centre, 15 Synge Street, Dublin 8

Latviešu biedrība Īrijā aicina visus interesentus uz semināru un diskusiju:
1) Esošās un gaidāmās izmaiņas pensiju likumā;
2) Diasporas tautiešu tiesības un pienākumi saņemot pensiju Latvijā un Īrijā;
3) Pilsoņu informācijas centrs. Iespējas un palīdzība senioriem.

Lektori:
Ina Frīdenberga, Karikmakrosas – Kastlblāni reģiona Fiana Fail
partijas sekretāre
Andrew Mccann, Fingal Pilsoņu informācijas centra vadītājs

LATVIEŠU KULTŪRAS DIENA

MANSFĪLDĀ 2019

**Sestdien,
4. maijā**
Mansfīldas tirgus laukumā

**11.30 Dalībnieku gājiens
12.00 Svētku koncerts**

DEJU KOPAS:
"Jumis", "Rakstā", "Zīlaine", "Pērkonītis", "Straumēni", "Austras Koks",
"Sakta", "Jautrais Pāris", "Londona Dejo", "Salinieki", "Kamoliņš",
Edinburgas deju kopa.

BĒRNU DEJU KOPAS:
Straumēnu "Kakši", Londonas deju kopa, Pīterboro deju kopa.

FOLKLORAS KOPAS:
"Novadi", "Dūdālnieki", "Žeperi", "Austrumkalns".

KORI:
Straumēnu jauktais koris, Birmingemas Latviešu koris, Londonas
Latviešu koris, Derby dziedošā apvienība.

TEĀTRA TRUPAS:
"Klēts", "Saime", "Saulespuķe", "Strops", "Spogulis", "Straumēni",
"Birmingemas Mazais teātris".

SKOLIŅA "Varavīksne" bērni un draugi.

Darbosies latviešu
amatnieku tirdziņš.

ANDRAS BODE
LATVIAN FUND
Novadi
VARAVĪKSNE
K. T. J. U. M. S.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Ekumeniskais Krusta ceļš Rīgā

19. aprīlī ekumeniskais Krusta ceļš Rīgā pulcēja aptuveni 1000 cilvēku. Ekumeniskais Krusta ceļš sākas laukumā starp Svētā Jēkaba katedrāli un Saeimu, bet beidzās Doma laukumā. Apstāšanās vieta bija Svētā Gara Tornis Pils laukumā, Neatkarības laukumā, Bastejkalnā, pie Brīvības pieminekļa, Līvu laukumā un Doma laukumā.

Pirmo Krusta ceļa staciju ievadīja aktrise Rēzija Kalniņa un aktieris Ģirts Ķesteris. Uz pasākumu bija ieradušies dažāda vecuma cilvēki, tostarp bērni un sirmgalvji. Notiekošo vēroja arī tūristi. Kārtību pasākumā uzraudzīja pašvaldības un Valsts policijas darbinieki.

Šī gada Krusta ceļa centrālā tema bija atstumtība. Krusta ceļa garīgās pārdomas vadīja Romas Katoļu baznīcas archibīskaps Zbignevs Stankevičs, mācītājs Kristis Kalniņš, māsa Sofija, priesteris Arnis Mazīļevskis, mācītājs Linards Rozentāls, Latvijas baptistu savienības bīskaps Kaspars Šterns un Latvijas Evanģēliski Luteriskās baznīcas archibīskaps Jānis Vanags.

Aicina atbalstīt Parīzes Dievmātes katedrāles atjaunošanu

Latvijas Romas Katoļu baznīcas archibīskaps Zbignevs Stankevičs aicina solidarizēties un atbalstīt postošā ugunsgrēka skartās Parīzes Dievmātes katedrāles atjaunošanu. Stankevičs uzsvera, ka pirmdienas vakarā pasauli satricināja vēsts par traģiskajiem notikumiem Parīzes Dievmātes katedrālē – ugunsgrēku un tā izraisītajiem postījumiem. Šī svētvietā ir viens no Eiropas un visas kristīgās pasaules simboliem, akcentēja garīdznieks.

Stankevičs norādīja, ka šis notikums ir dziļi skāris ne tikai kristīgo sabiedrību, bet arī ikvienu cilvēku, kam dārgs mūsu kontinenta garīgais un kultūras mantojums. Savu līdzjūtību apliecina Latvijas valsts amatpersonas, dažādu aprindu un kristīgo konfesiju pārstāvji. “Šis dramatiskais notikums negaidīti mūs solidarizē, modina no garīgās vienaldzības miega un mudina palīdzēt,” sacīja Stankevičs.

Atsaucoties aicinājumam, kas nāk no atvaļinātā Nacionālo bruņoto spēku brigādes ģenerāļa Jura Vectirāna izveidotās iniciatīvas grupas, Stankevičs vērsās pie visiem labas gribas cilvēkiem ar aicinājumu sniegt atbalstu Parīzes Dievmātes katedrāles atjaunošanai pēc

postošā ugunsgrēka. Ziedojumus var pārskaitīt uz “Rīgas Metropolijas Romas katoļu kūrījas” bankas kontu ar norādi “Parīzes Dievmātes katedrālei”. Savāktie ziedojumi tiks pārskaitīti Parīzes archidiecēzei.

Parīzes Dievmātes katedrāles ugunsnelaimes radītajiem postījumiem pretim stājies spēcinošā atziņa – kultūras mantojums ir neatņemama mūsu identitātes sastāvdaļa un mēs esam gatavi to saudzēt. Cilvēki no visas pasaules ir paiduši labo gribu palīdzēt atjaunot katedrāli, un arī Kultūras ministrija ir saņēmusi cilvēku jautājumus par to, kā iespējams veikt ziedojumus. Ministrija pateicas visiem par izrādīto interesi un informē, ka starptautisko ziedojumu vākšanai Francijas Kultūras mantojuma fonds ir izveidojis ērti lietojamu tīmekļa vietni: <https://don.fondation-patrimoine.org/SauvonsNotreDame>

Valsts prezidents Raimonds Vējonis Itālijā

No 23. līdz 24. aprīlim Valsts prezidents Raimonds Vējonis oficiālā vizītē apmeklēja Itālijas Republiku. Valsts prezidentu vizītē pavadīja Iveta Vējones kundze.

Oficiālās vizītes laikā Valsts prezidents tikās ar Itālijas prezidentu Serdžo Matarellu (*Sergio Mattarella*). Tikšanās laikā pārrunāja iespējas tālāk stiprināt abu valstu divpusējās attiecības, sadarbību Eiropas Savienībā (ES) un NATO, kā arī pārrunāja attīstību ES kaimiņattiecību reģiona valstīs. Vizītes laikā Valsts prezidents piedalījās Latvijas dienu Itālijā atklāšanā. Latvijas dienas Itālijā turpinājās ar plašu kultūras un ekonomisko pasākumu programmu vairākās Itālijas pilsētās – Romā, Milānā un Venēcijā un norisināsies līdz šī gada beigām. Raimonds Vējonis piedalījās Latvijas – Itālijas biznesa foruma atklāšanā, kurā bija plaši pārstāvēti Latvijas informācijas un komunikāciju tehnoloģiju nozares uzņēmumi, kā arī Itālijas uzņēmēji, kas jau uzsākuši vai plāno uzsākt uzņēmējdarbību Latvijā. Savas oficiālās vizītes nobeigumā Raimonds Vējonis teica uzrunu izstādes “Latvija un Itālija – 100 draudzības gadi” prezentācijā, kas notika Romas nacionālajā pētījumu institūtā. 25. aprīlī Valsts prezidents Raimonds Vējonis un Iveta Vējones kundze devās vizītē pie Svētā Krēsla un tikās ar Viņa Svētību pāvestu Francisku. Vizītes laikā notika Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa un Ivetas Vējones audience pie Viņa Svētības pāvesta Franciska, kā arī Valsts prezidenta tikšanās ar Svētā Krēsla valsts sekretāru (premjēru) kardinālu Pjetro Parolinu. Vizītes laikā Raimonds Vējonis sniedza interviju Svētā Krēsla oficiālajam medijam – Vatikāna radio.

Apbalvoti kultūrizglītības nozares darbinieki

18. aprīlī Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā apbalvojumus saņēma talantīgākie kultūrizglītības nozares audzēkņi, viņu skolotāji un koncertmeistari. Kultūras ministrijas apbalvojumu piešķir par nozīmīgiem sasniegumiem starptautiskos konkursos, izstādēs un skatēs mākslu nozarēs. Vienlaikus ar Kultūras ministrijas balvu pasniegta arī Latvijas Nacionālā kultūras centra iedibinātā Cimzes balva.

2019. gadā Kultūras ministrijas apbalvojumus par īpašiem sasniegumiem 2018. gadā saņēma 49 audzēkņi un 48 pedagogi no 20 izglītības iestādēm. Jaunie talanti guvuši godalgas dejas, mūzikas, mākslas un dizaina konkursos. Panākumi gūti nopietnos konkursos gan tepat Latvijā, gan Igaunijā, Lietuvā, Polijā, Krievijā, Slovēnijā, Čehijā, Itālijā, Francijā, Turcijā, Vācijā, Ungārijā, ASV un Zviedrijā.

Panākumi Eiropas meiteņu matemātikas olimpiādā

Latvijas skolnieces izcīnījušas godalgas Eiropas meiteņu matemātikas olimpiādā, kas aprīļa vidū norisinājās Kijevā. Olimpiādā piedalījās skolnieces no 36 Eiropas valstīm, kā arī vēl no 14 valstīm citviet pasaulē. Katrā komandā bija četras dalībnieces un divi vadītāji. Latviju olimpiādā pārstāvēja Rīgas Valsts 1. ģimnazijas 12. klases skolniece Anete Valnere, Rīgas Valsts 1. ģimnazijas 11. klases skolniece Leonora Fiļa, Rīgas Valsts 1. ģimnazijas 12. klases skolniece Elīzaveta Gavrilova un Cēsu Valsts ģimnazijas 11. klases skolniece Sandra Siliņa. Anete Valnere olimpiādā ieguvusi sudraba godalgu, savukārt Leonora Fiļa un Elīzaveta Gavrilova ieguvušas atzinību. Valnere sasniegta līdz šim labāko Latvijas rezultātu un individuāli ieguva 14. vietu starp 142 dalībniecēm no Eiropas valstīm. Tā ir arī pirmā sudraba godalga, ko šajās sacensībās izcīnījusi Latvijas komanda. Komandu kopvērtējumā Latvijai 56 punkti, kas ir Latvijas komandas vēsturiski labākais sasniegums.

Apsveic jaunievēlēto Ukrainas prezidentu Zelenski

Latvijas augstākās valsts amatpersonas sociālajā tīklā *Twitter* apsveikušas Ukrainas prezidenta vēlēšanu otrajā kārtā uzvarējušo Volodimiru Zelenski.

Valsts prezidents Raimonds Vējonis sociālajā tīklā raksta: “Apsveicam Volodimiru Zelenski ar uzvaru prezidenta vēlēšanās! Latvija turpinās atbalstīt dziļāku ES un Ukrainas dialogu un reformu ceļu”. Savukārt Ministru prezidents Krišjānis Kariņš (JV) apsveic Zelenski ar uzvaru un norāda, ka

SPILGTS CITĀTS

Latvieši ir atvērta un iekļaujoša nācija

Jurists un politiologs Egils Levits publiski norādījis, ka “negribētu un nevarētu būt” tikai vienas partijas virzīts kandidāts uz Valsts prezidenta amatu. Viņa vēlme ir piepildījies, jo visas koalīcijas partijas ir vienojušas par Levitu un iesniegs viņa kandidātūru Saeimas prezidijam. Intervijā *Latvijas Avīzei* Levits skaidro, kā latvieši kā nācija var vienot cilvēkus.

Levitam tika jautāts, ka no viņa gaida piedāvājumu un diskusiju “Kā nodrošināt visu tautību latviešu iekļaušanu Latvijas politiskajā nācijā”. “Visu tautību latvieši” – skan divaini un nelatviski. Vai Levitam tas būtu pieņemami?

Latviešu valodā tas skan neveikli. Satversmē ir jēdziens “Latvijas tauta”. Augstākā tiesa šo jēdzienu ir korekti interpretējusi tādējādi, ka tajā ietilpst gan visi Latvijas pilsoņi (neatkarīgi no tautības), gan visi latvieši (neatkarīgi no pilsonības). Tātad latviešu politiskā nācija ir Latvijas tauta Satversmes izpratnē, kurai caur pilsonības saikni var piederēt jebkuras tautības cilvēki. Savukārt latvieši kā nācija nacionāli

kulturālā izpratnē vieno cilvēkus, kuriem ir kopēja latviešu valoda, latviešu kultūra, vēsturiskā atmiņa un, ļoti svarīgi, kopēja nacionālās piederības apziņa. Šajā kopējā piederībā iekļaujas cilvēki ar ļoti atšķirīgiem uzskatiem, pārliecību un dzīvesstilu, taču tie visi ir latvieši.

Taču arī citi, iekļaujoties latviešu valodā, kultūrā un, galvenais, sevi apzinoties par latviešiem, var kļūt par latviešiem. Paskatoties apkārt, viegli varam konstatēt, cik ļoti daudziem latviešiem ir nelatviska izcelsme. Arī es, kā jau teicu, nāku no jauktas ģimenes – māte – latvieti, tēvs – ebrejs, taču esmu audzināts latviešu valodā un kultūrā un jūtos kā latvietis. Latvieši ir atvērta un iekļaujoša nācija. Taču šo piederību nevar un nevajag uzspiest, tas ir cilvēka paša identifikācijas jautājums.

Jebkurā gadījumā abas nācijas jēdziena izpratnes – gan politiskās, gan nacionāli kulturālās – mums ir svarīgas, jo abas piesaista cilvēkus mūsu valstij.

Sagatavots jauns tūrisma maršruts “Baltu ceļš”

Ierosmei un izziņai ir sagatavots jauns tūrisma maršruts “Baltu ceļš”, kas aicina iepazīt senās baltu zemes un to iedzīvotājus. Maršruta ceļvedis un karte latviešu, lietuvisku un angļu valodā pieejami lejupielādei Kurzemes plānošana reģiona mājaslapā, kā arī tie atrodami Kurzemes un Zemgales tūrisma informācijas centros. Maršruts veidots trīs lokos – kuršu, zemgaļu un sēļu un iepazīstina ar senajām dzīvesvietām – pilskalniem, nozīmīgākajām kauju vietām, svētvietām un mitoloģijas objektiem, muzeju arheoloģiskajām ekspozīcijām un amatniecības centriem. Ierosmi teiksmainajam ceļojumam var rast sagatavotajā 3D video.

Ceļvedī daži attēli ar aplikācijas *GemAr* palīdzību atdzīvojas, ievilinot senlaikos. Nedoties ceļā nav iespējams. Tāpat aplikācija ērti savieno drukāto karti ar *Google* karti, kas noteikti palīdzēs, kad būsit ceļā. Rodi iedvesmu un dodies ceļā! Kultūras tūrisma maršruts “Baltu ceļš” izveidots ar *Interreg V-A* Latvijas-Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2014. – 2020. gadam atbalstu projektā “Starptautiskais tūrisma maršruts “Baltu ceļš””, kurā mērķis ir palielināt apmeklētāju skaitu Latvijas un Lietuvas pierobežas reģionos.

(Turpinājums 4. lpp.)

„Latvija ir gatava turpināt ciešu sadarbību ar Ukrainu, atbalstīt tās teritoriālo integritāti un reformu procesu, lai sekmētu valsts integrāciju Eiropā”. Arī ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs (JV) norāda, ka Latvija ir gatava turpināt ciešu sadarbību ar Ukrainu, lai atbalstītu tās teritoriālo integritāti, veicinot reformu procesu un sekmējot valsts Eiropas integrāciju.

Pārrunā Latvijas prioritātes diskusijā par ES nākotni

Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs piedalījās Eiropas Savienības (ES) prezidējošās valsts Rumānijas organizētajās darba pusdienās ar ES dalībvalstu un kandidātvalstu vēstniekiem.

Tikšanās laikā ministrs skaidroja Latvijas prioritātes diskusijās par ES nākotni: sabalansēts un godīgs ES daudzgadu budžets 2021. – 2027. gadam ar uzvaru uz dzīves līmeņa un lauksaimnieku tiešmaksājumu izlīdzināšanu, dezinformācijas izaicinājumu risināšana, Vienotā tirgus digitalizācija un turpmāka attīstība, vērtību jautājumi. E. Rinkēvičs arī uzsvēra maijā gaidāmo Eiropas Parlamenta vēlēšanu nozīmi.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Šī gada valsts svētku centrālie notikumi

Godinot Latvijas valstiskumam nozīmīgus notikumus, šī gada valsts Simtgades programmas kodolu veidos norises, kas veltītas Brīvības cīņām un Latvijas armijas dibināšanai, nacionālo un vietējo institūciju aizsākumiem, kā arī akcijai *Baltijas ceļš*, informēja Latvijas valsts Simtgades biroja pārstaže Linda Pastare.

Baltijas ceļa posms 1989. gadā

Tāpat plānota pasākumu programma par godu akcijas *Baltijas ceļš* 30. gadadienai. Latvijas Nacionālajā bibliotēkā 22. augustā gaidāma augsta līmeņa starptautiska konference, 23. augustā plkst.19 pie Brīvības pieminekļa norisināsies īpašs sarīkojums, savukārt vakarā Lucavsalā būs skatāma metalopera "Kurbads. Ķēves dēls", teica Pastare. Atzīmējot Bermontiādes simtgadi, 11. novembrī plānoti vairāki atceres sarīkojumi visā valsts teritorijā. Nozīmīgi notikumi gaidāmi Jelgavā, 23. novembrī gaidāma kaujas rekonstrukcija, kā arī komponista Jāņa Lūsēna un dzejnieces Māras Zālītes vienīgās literāri scēniskās oratorijas "Kā abēldārzs tu, brīvība!" pirmatkaņojums.

ASV karavīri izglābuši pensionāra dzīvību

Divi ASV armijas karavīri vilcienā Lielvārde – Rīga palīdzēja latviešu sirmgalvim, kuŗam braukšanas laikā bija sākusies lēkme, vēsti ASV bruņoto spēku komunikācijas vienība DVIDS. ASV stāba seržants Stīvens Jangs 25. martā ar vilcienu devās no Lielvārdes aviācijas bāzes uz Rīgu. Vilcienā viņš pamanīja, ka no sēdvietas pamazām slid laukā gados vecs vīrietis.

Jangs metās vīram palīgā un pasauca kapteini, aviācijas mediķi Loganu Gordžesu, kuŗš arī atradās vilcienā. Gordžess secināja, ka sirmgalvi piemeklējusi lēkme. Karavīri pārbaudīja vīrieša elpošanu, sirdsdarbību un novietoja viņu pozā, kas samazina aizrīšanās risku. "Mēs piezvanījām uz 113 un tad ar vilciena personāla palīdzību centāmies pacientu nekavējoties nogādāt slimnīcā," stāsta Gordžess. "Lēkme ilga apmēram 11 minūtes, kas ir ļoti nopietni." Gordžess norāda, ka parasti šāda veida lēkme ilgst no 30 sekundēm līdz piecām minūtēm. Sirmgalvis atguva samaņu, un viņu Rīgā uzņēma neatliekamā medicīniskā

palīdzība. Gan Gordžess, gan Jangs ir armijas mediķi, kuŗi regulāri tiek apmācīti, kā rīkoties ārkārtas situācijās.

Igaunija ir gatava dialogam ar Krieviju

Igaunijas prezidente Kersti Kaljulaida savu vizīti Maskavā sāka, atklājot atjaunoto Igaunijas vēstniecību. Tā atrodas vēsturiskā ēkā pilsētas centrā, netālu no Kremļa. Stundu vēlāk Kaljulaida jau devās uz Kremli, lai tiktos ar Krievijas prezidentu Vladimiru Putinu. Abi politiķi īsi parunājās šaurākā formātā un tad turpinājās darba pusdienas, kuŗā piedalījās plašākas delegācijas no abām valstīm.

"Igaunija ir gatava dialogam ar Krieviju. Mums ir jārunā ar kaimiņiem pat tad, ja mūsu vidū valda viedokļu atšķirības," – tā sacīja Igaunijas prezidente Kersti Kaljulaida, Maskavā tiekoties ar Krievijas prezidentu Vladimiru Putinu. Vienojāmies uzturēt kontaktus," rezumējot tikšanos, norādījusi prezidente. "Tikšanās bija ļoti laba. Mēs daudz runājām par sarežģītiem tematiem un īpaši grūtos brīžos izrādījām savstarpēju cieņu," viņa piebilda. Kā pastāstījusi Kaljulaida, tikšanās laikā apspriesti jautājumi, kas skar Ukrainu un Gruziju, un viņa šai ziņā ieturējusi Eiropas Savienības (ES) nostāju. Arī Krievijas prezidents norādījis, ka rēģulāras saziņas trūkums starp kaimiņvalstīm nav normāls. Eksperti to jau nosaukuši par simbolisku vizīti, kurā Igaunijas prezidente spērusi pirmo soli, lai atjaunotu dialogu ar Krieviju.

Cēsu Svētās Jāņa baznīcas kupolā atrasta pagātnes kapsula

8. aprīlī Cēsis norisinājās vēsturisks brīdis – Cēsu Svētā Jāņa baznīcas krusta un kupola noņemšana no pašas jumta spīces. Kā liecina Cēsu Svētā Jāņa baznīcas sociālā tīkla Facebook ieraksts – noņemot no jumta spīces galveno kupolu, darbinieki sagaidīja pilnīgi nejausā atradums.

Tā ir kapsula, kas visdrīzāk slēpj sevī ne tikai vēstījumu no pagāt-

nes, bet arī vairākas lodes. Savukārt vienā no sānu kupoliem bija ievietots ziedojums no Haralda Simaņa, kuŗš 90. gados atjaunoja baznīcas jumtu. Gan krusts, gan kupols tiks pārvesti uz restaurācijas vietu, bet kapsulā esošais ziņojums tika atvērts Cēsis 10. aprīlī.

Atver "laika kapsulu"

Cēsis noskaidrots vēstījums nākamajām paaudzēm, – tā devētā "laika kapsula" tika atrasta Cēsu Svētā Jāņa baznīcas restaurācijas darbu laikā pagājušajā nedēļā, kapsula atradās torņa kupolā.

Tā kā kapsula bija aizvalcēta un tajā bija trāpījušas divas lodes, vispirms tā tika nodota ekspertiem, drošai atvēršanai. Kā norāda vēstures zinātnieks doktors Tālis Vīgo Pumpuriņš, kapsulā atstātais vēstījums nākamajām paaudzēm tapis 1853. un 1864. gadā un sastāv no vairākām daļām. Galvenajā no vistokļiem rakstītajā tekstā vācu valodā stāstīts, kāda bijusi baznīcas torņa atjaunošana pēc postoša ugunsgrēka. Visu kapsulas saturu plānots restaurēt.

Norvēģija līdz 2024. gadam Latvijā ieguldīs ap 100 miljonu eiro

Ir pagājuši 15 gadi, kopš Latvija darbojas Norvēģijas finanču instruments jeb granti. Ar tiem vairāk nekā 100 miljonu eiro ir investēti izglītībā, izpētē, vidē, reģionu attīstībā, kultūrā un daudzās citās jomās. Intervijā Latvijas Televīzijai Norvēģijas vēstnieks Latvijā Kristians Edegors uzsver, ka Latvija Norvēģijai ir interesanta no investīciju nodokļa un stāsta, ka tās mērķis ir mazināt atšķirības un palīdzēt nostabilizēties ekonomiski un sociāli. Sadarbība Eiropas ekonomiskajā zonā ir vēl viens no mūsu galvenajiem uzdevumiem. Mēs atzīmējam jau 25. gadadienu kopš tās rašanās un 15. gadadienu kopš Latvija ir gan Eiropas Savienībā, gan tās ekonomiskajā zonā un piedalās Norvēģijas grantos.

Līdz 2024. gadam mēs Latvijā esam paredzējuši ieguldīt ap 100 miljonu eiro dažādiem projektiem – izglītībā, zinātnē, tieslietas, vidē, reģionālajā, ekonomiskajā attīstībā, un galvenais mērķis ir palīdzēt ekonomiskajai un sociālajai attīstībai un mazināt atšķirības.

Kanadas latgalietis izdod grāmatu "Manas dzīves stāsts"

Latgales Kultūras centra izdevniecība nupat laidusi klajā Kanadas latgalieša Viļa Mileiko grāmatu "Manas dzīves stāsts".

Īpaša nodaļa veltīta traģiskajam 1944. gadam, kad visa ģimene, tāpat kā daudzas citas, atstāja Latviju, dodoties bēgļu gaitās. Pirmie pēckāra gadi Dānijā, kas sniedza trimdas latviešiem patvērumu, bēgļu bērniem iespēju apgūt vajadzīgo profesiju. Te Vilis Mileiko

VĒSTNICĪBU ZIŅAS

KANADA. 16. aprīlī Otavā norisinājās ikgadējais "Starptautiskās kulinārijas vakars", ko rīko Kanadā akreditēto ārvalstu aizsardzības atašeju asociācija un tas ir veltīts kā novērtējums cilvēkiem bruņoto spēku dienestā. Latvijas dalību otro gadu organizēja Latvijas aizsardzības atašejs Kanadā pulkvedis Agris Ozoliņš ar vēstnieka Kārļa Eichenbaumu, vēstniecības darbinieku un ģimenes locekļu aktīvu līdzdalību, kā arī Otavas latviešu sabiedrības pārstāvju atbalstu.

JAPĀNA. Latvijas vēstniecībā Japānā notika lauku tūrismam Latvijā, Igaunijā un Dienvidsomijā veltīts seminārs *Go Rural*, kuŗā piedalījās vairāk nekā četrdesmit Japānas vadošo mediju un tūrisma uzņēmumu pārstāvji. Pasākums tika organizēts ar Eiropas Savienības *Interreg* programmas projekta *CAITO* atbalstu, sadarbībā ar Latvijas Lauku tūrisma asociāciju, Igaunijas un Dienvidsomijas lauku tūrisma organizācijām, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru (LIAA) un kopīgo sadarbības partneri Japānā – uzņēmumu *Foresight Marketing Ltd.* Pasākumu atklāja Latvijas vēstniece Dace Treija-Masī un Igaunijas vēstnieks Veino Reinarts (*Väino Reinart*), kuŗi atzīmēja, ka japāņu tūristu skaits Baltijas un Ziemeļvalstu reģionā pieaug ar katru gadu, un tūrisms ir viena no perspektīvākajām sadarbības jomām, ko aktīvi atbalsta arī vēstniecības. Vēstnieki aicināja japāņus apmeklēt Latviju un Igauniju, kas paver iespējas apskatīt ne tikai abu valstu skaistās un senās galvaspilsētas, bet atklāt arī vēl neredzētas vietas ārpus tām – zaļajos, tīrajos un dabas bagātajos laukos. Tūrisma semināra ietvaros notika arī latviešu tautastērpu centra "Senā klētis" vadītāja Anša Grasmaņa prezentācija par latviešu tautastērpiem un to aksesuāriem, kā arī pašu tautastērpu, tostarp, etnogrāfisko tērpu, demonstrēšana.

saprata, ka būs ārsts. Un tiešām kļuva par cilvēku, kuŗš labprāt sniedza un sniedz palīdzību gan miesai, gan dvēselei. Saistošas ir nodaļas, kuŗās autors analizē cilvēka dzīvi kā tādu, viņa izjūtas, pārdzīvojumus. Daudzās lappusēs stāstīts par faktoriem, kas nosaka individuā dzīves kvalitāti. Katrs lasītājs atradīs kādu noderīgu padomu nodaļā "Kā justies labāk un dzīvot ilgāk". Grāmatas otra daļa veltīta vēsturei un filosofiskām pārdomām par valodu, tautas izdzīvošanu un citām dzīves problēmām un temām. Ir vairāki atmiņu stāsti, kas lasītājiem liks pasmaidīt vai pat pasmieties. Piemēram, nodaļa "Pie visa vainīga kaza". (Pēc *Latvija Amerikā*)

Ar īpašu sarīkojumu programmu svinēs Cēsu kauju simtgadi

Šā gada 22. jūnijā Cēsis tiks svinēta Latvijas Uzvaras diena un Cēsu kauju simtgade, portālu *Delfi* informē Cēsu novada pašvaldības pārstāvis Aleksandrs Abramovs. Pirms simt gadiem Latvijas valsts pastāvēšana tika izcīnīta Neatkarības kara laikā. Pagrieziena punkts kara gaitā notika tieši Ziemeļlatvijas frontes līnijā, kur latviešu un igauņu karaspēki 22. jūnijā pie Cēsīm uzveica Landesvēra armiju un devās tālāk uz Rīgu.

Latvijas Uzvaras diena, Cēsu kauju simtgade iekļauta Latvijas valsts simtgades svinību programmā, un šogad Cēsis izskanēs īpaši plaši, uzsverot cilvēku līdzatbildību, līdzdalību un sev svarīgo vērtību aizstāvēšanu, ne tikai pagāt-

nes, bet jo īpaši šodienas un nākotnes zīmē. Režisora Kaspara Gobas vadībā top dokumentālā filma par Cēsu kaujām, kas uzskatāmi un saprotami stāsta par valstisko situāciju Latvijā 1919. gadā un skaidro Cēsu kauju nozīmi Latvijas vēsturē. Latvijas Uzvaras dienas, Cēsu kauju simtgades 22. jūnija dienas programmas centrā būs jaunais cilvēks – ne tikai gadu, bet domāšanas un vērtību dēļ.

Latvijā sāks demonstrēt plaši apbalvotu kopražojuma filmu "Rāmā upē"

Latvijas un Grieķijas kopdarba rezultātā tapusi filma "Rāmā upē" izvirzīta deviņām nominācijām prestižajai IRIS balvai, kas uzskatāma par Grieķijas *Oskaru*. Labākās otrā plāna aktrises nomināciju ieguvusi Indra Burkovska, kas filmā attēlo skolotāju, savukārt uz labākās mākslinieces balvu pretendē Laura Dišlere, kas turklāt ir pirmā ārzemiece, kas šajā kategorijā nominēta.

Indra Burkovska filmā "Rāmā upē"

Filmas īpašais seanss ar latviešu aktieŗu dalību notiks jau 29. aprīlī Rīgā. Filma stāsta par Annu un Petrosu, grieķu pāri, kuŗi darba dēļ pārcēlušies uz industriālu pilsētu Ziemeļos.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS GORDONS

“Nelaimīgākā tauta un zeme,” rakstīja Rainis, grimstot pārdomās par Armēniju. Tas bija pirms simt gadiem. Tagad šie vārdi diemžēl attiecināmi uz Sudānu...

Tā ir milzum plaša zeme, kur starp diviem pustuksnešiem plūst varenā Nīla. Tās 40 miljoni iedzīvotāju lielākoties ir melnādaini, taču viņus vieno islāms un arābu saziņas valoda. Nelaime ir tā, ka iedzīvotāji izsenis dalās ciltīs, kas laiku pa laikam nikni apkaro cits citu, lielākoties ganību vai aramzemes dēļ. Īpaši traģiska lappuse Sudānas likteņgaitās bija Darfuras genocīds, kuŗa upuru skaits sasniedza 400 tūkstošus. Darfuras province plešas Sudānas dienvidrietumos. 2003. gadā turienes islāmticīgie, bet pēc cilmes “nearābu” zemkopji sacēlās pret cen-

trālo varu Sudānas galvaspilsētā Hartumā, pret brutālā prezidenta Omara al Bašira režīmu, kuŗš tos diskriminēja. Omars al Baširs tiem uzrīdīja arābu jātnieku miliciju. Satrakotie jātnieku pulki auļojot drāzās virsū Darfuras zemkopju ciemiem, dedzinot un slepkavojot “katru dzīvību”, ieskaitot sievietes un bērņus. Šis slaktiņš starptautiski atzīts par genocīdu, un 2009. gada Starptautiskā tiesa Hāgā atzina Omaru al Baširu par kuŗa noziedznieku un izdeva orderi viņa arestam.

Te prasās atkāpe: 2011. gadā no Sudānas atdalījās dienvidu provinces, un tika proklamēta jauna valsts – Dienvidsudāna. ko apdzīvo t. s. nūbiešu ciltis – pēc konfesijas kristieši, kuŗu grupējumi vairākos kuŗos centās atbrī-

voties no centrālās varas. Jaunajā valstī atrodas ievērojamas naftas atradnes, kas solītu tai labāku nākotni. Diemžēl tūlīt pēc neatkarības proklamēšanas tur sākas pilsoņkarš starp divām galvenajām ciltīm.

Taču atgriezīsimies pie Omara al Bašira. Šā gada 11. aprīlī militārā apvērsuma rezultātā viņš tika gāzts un apcietināts. Viņš bija Sudānas faktiskais diktators gandrīz 30 gadus – kopš 1989. gada 30. jūnija militārā apvērsuma.

Vārdu sakot, šā gada 11. aprīlī varu Sudānā pārņēma šis valsts aizsardzības ministrs – ģenerālis Ahmads Avads ibn-Aufs. Taču jau pēc dažām dienām viņam nācās atkāpties un varu pārņēma cits ģenerālis – Abdels Fatahs al-Burkans. Pašreizējo situāciju sa-

mežģī plaši mītiņi, kuŗu dalībnieki prasa izveidot valdību no civilpersonām, kas sagatavotu demokratisks vēlēšanas.

Nu rodas jautājums: vai apvērsums, kuŗa rezultātā Omars al Baširs tika gāzts, kaitējis Kremlim? Atgādināsim, ka 2017. gada novembrī Omars al Baširs bija ieradies Maskavā oficiālā vizītē. Krievijas prezidents Vladimirs Putins šo Hāgā par kuŗa noziedznieku pasludināto despotu laipni uzņēma, un augstais viesis vērsās pie Putina ar lūgumu (!) ierīkot Krievijas militāru bazi Sarkanās jūras krastā, netālu no Port-Sudānas. Tas nu būtu otrais nozīmīgais ieguvums Kremlim pēc milzīgās bāzes Sirija – Latakijā un Tartusā. Nav jāaizmirst, ka 20 gadu laikā Sudāna bija Krievijā

iepirkusi ieročus viena miljarda dolaru vērtībā. Vai šai ziņā kaut kas mainīsies pēc Bašara krišanas?

Nobeigumā atzīmēsim, ka Sudānā jau labu laiku darbojas daudzdzīvotais Izraēlas izlūkdienests Mossad. Kā 14. aprīlī laikrakstā *Haaretz* atzīmēja apskatnieks Cvi Barēls, šī dienesta šefs Josi Koens bija ticis gan ar Sudānas izlūkdienesta vadītāju – ģenerāli Salahu Gošu, gan ar jau pieminēto aizsardzības ministru Ahmedu Avadu ibn-Aufu. Izdevums *Middle East Eye* zināja stāstīt, ka Josi Koens Minchenē bija ticis ar Sudānas izlūkdienesta vadītāju Gošu, “lai apspriestu režīma maiņas iespēju Sudānā”.

Atliek vien vērot...

Ko Rainis tagad teiktu par Sudānu?

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

SALLIJA BENFELDE

Pēdējie diasporas pētījumi ir apliecinājuši, ka diaspora palīdz uzturēt gan tautas garu, gan tautas miesu, un katrs diasporas pārstāvis ir arī kā Latvijas ziņnesis pasaulē.

11. aprīlī Ārlietu ministrijā notika Latvijas Universitātes Diasporas un migrācijas centra (LU DMPC) vairāku jaunāko diasporas pētījumu prezentācijas pasākums. Ar pētījumu “Diasporas ieguldījums Latvijā un tā apzināšanas iespējas” iepazīstināja LU DMPC vadītāja Inta Mieriņa un vadošā pētniece Baiba Bela, un šī raksta virsrakstā sacītais par diasporas latviešiem kā ziņnešiem ir abu pētnieču secinājums. Pasaulē un pēdējos gados arī Latvijā arvien lielāka uzmanība tiek pievērsta iespējām, ko sniedz saiknes uzturēšana un sadarbība ar diasporu, kā arī diasporas ieguldījumam savā izcelsmes valstī. Pētījumā sniegts līdz šim vispusīgākais skatījums uz diasporas ieguldījumu Latvijā, iezīmējot diasporas ieguldījuma daudzveidīgās jomas, kā arī izgaismojot iespējas un izaicinājumus diasporas ieguldījuma novērtēšanā.

Neapšaubāmi, labi zinām un saprotam, ka Latvijas tēlu pasaulē nes izcili mākslinieki, sportisti, zinātnieki, un tāpat arī saprotam, ka tas ir ieguldījums, ko nevar izmērīt dolāros, eiro vai kilogramos. Tāpat arī zinām, ka diaspora atbalsta tuviniekus Latvijā, sūtot tiem naudu, ziedo labdarībai vai atbalsta projektus izglītībā, tādēļ diasporas ieguldījums ir gan materiāls, gan nemateriāls. Zinātnieki to dēvē par diasporas kapitālu un saka, ka to veido trīs resursu plūsmas – cilvēki, finanses un zināšanas.

Interesanti, ka pie materiālā ieguldījuma pieder ne tikai jau minētie naudas pārvedumi, filantropija un investīcijas, bet arī ieguldījumi uzņēmējdarbībā un tūrisms, apmeklējot radus un draugus. Latvijā ir otrajā vietā Eiropas Savienībā pēc tā, cik liela loma iekšzemes kopproduktā (IKP) ir diasporas naudas pārvedumiem. Izrādās, ka 34 procenti diasporas pārstāvju to dara regulāri, bet 38 procenti tuviniekus Latvijā atbalsta reizēm. Kopumā Latvijā vismaz 30 procentu mājāsaimniecību saņem emigrējošo tuvinieku atbalstu.

Nozīmīgs izrādās arī diasporas tūrisms – pēdējos piecos gados vidēji 27 procenti no visiem ārvalstu ceļotājiem ir apmeklējuši draugus un radus Latvijā. Aptauju dati liecina, ka pusgada laikā Latvijā apciemo vismaz 140 tūkstoši diasporas pārstāvju, tātad diasporas tūrisms gadā rēķināms vairākos desmitos miljonu eiro gadā. Par uzņēmējdarbību un investīcijām informācijas trūkst, pētījumi liecina, ka 24 procenti diasporas pārstāvju plāno vai pieļauj iespēju nākotnē vai nu Latvijā nodibināt uzņēmumu, vai palīdzēt izveidot sadarbību ar biznesu Latvijā. Jebkurā gadījumā diasporas pieredze ir liels potenciāls, kas šobrīd vēl pilnībā netiek izmantots.

Interesanta ir aina filantropijas jautājumā. No 1991. līdz 2005. gadam kā organizēti ziedojumi no trimdas latviešiem ir saņemti gandrīz 22,3 miljoni eiro, tātad gada laikā vidēji tikai no trimdas latviešiem tika saņemti 1,5 miljoni eiro. Ir arī mecenātu ziedojumi augstskolām – no dažiem tūkstošiem līdz pat vairāk nekā miljonam eiro. Ir arī mecenātu

stipendijas gan studijām ārvalstīs, gan Latvijā.

Ap 100 tūkstošiem diasporas cilvēku jeb 29 procenti ārvalstīs dzīvojošo pēdējā gada laikā ir ziedojuši vai nu noteiktam mērķim, vai konkrētiem cilvēkiem Latvijā. Pētījums ir atklājis arī vēl kādu interesantu ainu jeb atšķirības labdarības kultūrā – t. s. vecā trimda vairāk veic ziedojumus vai brīvprātīgo darbu, bet “jaunā diaspora” vairāk atbalsta palicējus ar naudas pārvedumiem.

Varētu domāt, ka “jaunā diaspora” palīdz tikai uzturēt latviešu miesu, bet “vecā diaspora” – latvieša garu, tomēr īsti korekti tāds salīdzinājums, manuprāt, tomēr nebūtu vietā, jo naudas pārvedumi ne tikai palīdz nodrošināt jumtu virs galvas un sviesta kārtiņu maizei, bet palīdz arī iegūt izglītību.

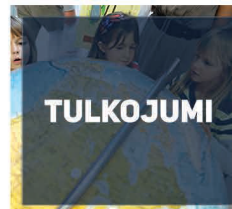
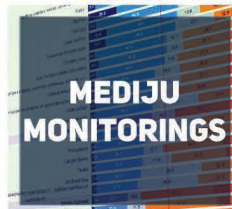
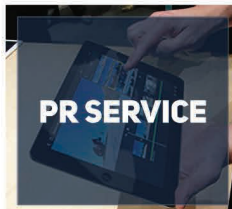
Interesanti, ka nozīmīgākā nemateriālo ieguldījumu joma ir sociālie pārvedumi – zināšanu, prasmju, vērtību, ideju, attieksmju pārnesē un apmaiņa. Diasporas pārstāvji maina sabiedrību caur vērtībām. Atgriežoties Latvijā, cilvēki nes sev līdzī pieredzi par vērtībām un attieksmēm, kādas noderētu arī Latvijā, turklāt tā ir arī konkrēta profesionāla pieredze un prasmes. Protams, sadarbība notiek arī zinātnē un kultūrā, arī pilsoniskās sabiedrības veidošanā, jo daļa diasporas piedalās balsojumos par likumdošanas iniciatīvām vietnē Mana Balss.

Jāpiekrit pētniekiem, kuŗi uzsver diasporas iesaistes un ieguldījuma nozīmīgumu Latvijas attīstībai un aicina veidot tādu sadarbību, kuŗa sniedz abpusējus ieguvumus. Pētījumi liecina, ka

daudzi ārvalstīs dzīvojošie būtu gatavi palīdzēt un iesaistīties vairāk, nekā viņi to dara šobrīd. Lai veiksmīgāk attīstītu sadarbības potenciālu, ir jāturpina iesaistīts darbs labvēlīgas vides radīšanā sadarbībai ar diasporu – attiecībā uz tiesisko regulējumu, resursu pieejamību, attieksmi un citiem jautājumiem. Ir jāstiprina izpratne, ka katrs Latvijas iedzīvotājs ir vērtība un globalizācijas apstākļos var līdzdarboties Latvijas veidošanā, lai kuŗa pasaules malā dzīvotu.

Tādēļ diasporas organizācijas, neatkarīgi no tā, kad un ar kādu mērķi tās veidotas, nevar doties “pelnītā atpūtā”, jo dialogam ir vajadzīgi gan Latvijas, gan diasporas latvieši, gan tie, kuŗi piedzimuši ārpus Latvijas, gan tie, kuŗi no dzimtenes devušies prom nesen. Mēs visi esam vajadzīgi Latvijai!

Katrs latvietis diasporā – Latvijas ziņnesis pasaulē

nacionālā informācijas aģentūra

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502

marketing@leta.lv

+371 – 672 225 09

www.leta.lv

MŪSU LAIKAM ŠOGAD – 70!

Laiks

L A T V I E Š U L A I K R A K S T S A M Ē R I K Ā

N. 1. Tuesday - November 8th

LATVIAN WEEKLY "LAIKS" (TIME)

Helmars Rudzitis, Publisher.

Editorial and Business Office

6643 Bergen Place, Brooklyn 20, N. Y.

Phone TErrace 6-6382.

Subscription Rates. USA, Canada & elsewhere
3 months — \$3.00, 6 months — \$6.00, 1 year — \$11.00.

Advertising rates on application.

70 gadus kopā ar *Laiku*

Stāsta Jānis Krēšlīņš, sen.

Jūs esat *Laika* līdzstrādnieks jau no paša sākuma. Vai atceraties savu pirmo publikāciju?

Mana pirmā publikācija ir iespiesta Ņujorkā izdotā *Laika* pašā pirmajā nr. 1949. gada 8. novembrī, un tā saucas – "Piezīmes par baletu jeb Harijs Plūcis Ņujorkā". Raksts ir par Londonas Sadlera Velsa (*Sadler Wells*) baleta viesizrādi Ņujorkas Mēropolitēna operā. Šis izrādes baletmeistars bija Harijs Plūcis, ar kuŗu pēc Otrā pasaules kara beigām bēgļu gaitās iepazinās okupētās Austrijas angļu zonā, reiz pat ar viņu kopā sēņojām. Ar savu draudzeni vēlējamies apmeklēt Ņujorkā kādu Sadlera Velsa baleta izrādi, bet izrādījās, ka visas biļetes izpārdotas. Ienāca prātā aiziet pie operas nama blakus durvīm un pajautāt, vai varētu satikt Hariju Plūci. Mums laimējās – viņš mūs par brīvu (!) ievēda operas namā un nosēdināja pirmā balkona administrācijai rezervētajā ložā. Jāmin, ka no 1947. gada līdz 1949. gadam biju līdzstrādnieks Helmara Rudziša Vācijā, Eslingenā, izdotajam žurnālam *Laiks*. *Latvju Mēnešraksts*. Tani iespiests krietns skaits manu apceru, ar ilustrācijām par latviešu un igauņu māksliniekiem un plašāki raksti par Anšlavu Eglīti un Eriku Adamsonu.

Kāds tieši bija jūsu darbības lauks, vai pats izvēlējāties temas, vai tās ieteica Rabācs un Rudzītis?

Temas vienmēr es izvēlējos pats. **Jūsu spilgtākās atmiņas par abiem šiem vīriem? Un arī par citiem *Laika* līdzstrādniekiem? Vai notika arī radošie strīdi, diskusijas?**

Rabācs, manuprāt, redakcijas darbā bija ļoti profesionāls, neapšaubāmi liels nacionālpatriotisks ideālists. Iespējams, ka notika gan strīdi, gan diskusijas. Pats uz *Laika* redakciju laikam ne reizi nebiju aizgājis. Savu pieri ar Rabācu šad tad sasitu. Reiz viņš atteicās ievietot kādu manu apceri par latviešu strēlniekiem. Kaut gan neesmu latgalietis, liku to pārcelt latgaļu mēlē, lai to ievietotu kādā trimdas latgaļu publikācijā. Rabācs nekad neatteicās atbildēt uz maniem jautājumiem par literāro dzīvi pirmskara Latvijā un viņa līdzdalību tajā. Protams, mūsu uzskati ne vienmēr bija līdzīgi. Galu galā piederēju paaudzei, kam trimda bija arī ceļojums – ne tikai

Latvijas atmiņās, jā, arī tajās – bet līdz tam maz pazīstamo civilizāciju pasaulēs.

Par Rudzīti man nozīmīgākās atmiņas ir no tā laika, kad pierunāju viņu dāvināt savu nozīmīgo bibliotēku Ņujorkas Publiskās bibliotēkas Slavu un baltu nodaļai. Par šo dāvinājumu (gan mazā eksemplāru skaitā) ir mana publikācija: Jānis A. Krēšlīņš "A Guide to Helmars Rudzītis (*Grāmatu Draugs*) Collection of Latvian Books at the Slavic and Baltic Division of The New York Public Library". *New York NYPL, Slavic and Baltic Division, 1995. 44 lp.* Tā laika bibliotēkas vadība uzskatīja, ka krājums ir nozīmīgs arī Amerikas Savienoto Valstu grāmatniecības vēsturei. Šai krājumā, protams, ir visas *Grāmatu Drauga* Ņujorkā izdotās grāmatas ar izcilo trimdas mākslinieku darinātiem apvākiem, kas tika ievietotas speciālās aploksnēs. Krājumu dāvinājumu novērtēja par krietnu summu, ko Rudzītis varēja atvilkt no saviem nodokļu maksājumiem.

H. Rudzītis savas atmiņu grāmatas priekšvārdā min, ka tieši jūs esat bijis visneatladīgākais mudinātājs rakstīt memuārus.

Viņš raksta: "Šis svešvārdu kaud kā vilināja, kairināja, skanēja vieglprātīgāk. Liekas, tādos "memuāros" bez dokumentācijas varētu ielikt vairāk personīgo elementu, vairāk nerātību, neprātību, vairāk prieka un skumju – un tieši to jau laikam Krēšlīņš bija domājis." Vai tā bija?"

Droši vien, ka bija.

Kas ir "Pelikāns"? Reiz pie jūsu minētās draudzenes, vēlāk – sievas, tērpa ievēroju pelikāna piespraudī...

Nu, sieva droši vien gribēja rotāties.

Pelikāns nav tikai parastais garknābainais putns, bet arī simbolisks radījums Eiropas civilizācijā no vissenākiem laikiem, jo sevišķi kristīgā ticībā, kur to pielīdzina Jēzum Kristus. Tika teikts, ka pelikāns, pāršķēlot savas krūtis, ar savām asinīm barojot savus mazuļus (kas nav tiesa!), tāpat kā Jēzus ar savām piekrusta sistām asinīm atpestījis cilvēci. Pats personīgi ar pelikāniem iepazīnos Bronksas Zooloģiskajā dārzā. Pelikāna attēls no vissenākiem laikiem ir rodams neskaitāmās baznīcās. Pelikāns sēž arī uz vecās Valmieras baznīcas kanceles, un tas ir arī *iepeldējis*

daudzos veidos pasaules literatūrā un latviešu rakstos. Par pelikāniem visādās plāksnēs ir rodami sacerējumi manos *Valtera un Rapas* apgāda Rīgā no 2004. līdz 2008. gadam izdotajos RAKSTOS, uz kuŗu vākiem sējumu grafiskais iekārtotājs mākslinieks Valdis Villerušs ir "uzsēdinājis" 17. gadsimta pelikāna attēlu. Starp citu, Čikāgas Pieciši savā pašā pirmā turnejā atskaņoja vienu manu "Pelikānu gabalu".

Vai uz "Elles ķēķi" kādreiz devāties arī kopā ar Rudzīti?

Nekad. Ņujorkas apgabala Elles ķēķa (*Hell's Kitchen*) nosaukums un ar tā saistītiem latvie-

šu rakstu ļaudīm un māksliniekiem ir arī radīts daudz leģendu. Mana versija par šīm leģendām, un ne tikai leģendām, ir aprakstīta manā apcerē "Variācijas par temu "Tomēr, es atceros" *LaRAs* (jā, tieši tā) *Lapā* un manu Rakstu pirmajā sējumā.

Kā Amerikā aizvījās jūsu personīgais radošais ceļš?

Jau kopš Vācijas gadiem studēju vēsturi, rakstīju dzejoļus, tulkoju, pārtulkoju arī Eliota galveno sacerējumu "Četri kvarteti". (*The Four Quartets*). Recenzēju grāmatas par Baltijas valstīm un to vēsturiskām provincēm. Liels skaits šādu īsāku un garāku re-

cenziņu iespiests *Association for the Advancement of Baltic Studies* izdevumos. Ilgus gadus strādāju par bibliografu un bibliotekāru organizācijā *Council on Foreign Relations* un vienlaikus arī kā padomnieks Baltijas valstu grāmatniecībā Ņujorkas Publiskajā bibliotēkā.

Rudzītis nebija pozitīvi noskaņots *Laika* redakciju līdz ar atjaunotās neatkarības pirmajām vēsmām pārvest uz Latviju. Kā jūs domājat, – kāpēc?

Rudzītis saimnieciskā ziņā bija gudrs cilvēks, viņš, manuprāt, domāja, ka jaunajos Latvijas pēcpadomiskos apstākļos viņam būtu grūti iekļauties.

Kā šodien vērtējat *Laika* saturu un nozīmi?

Saturs joprojām nozīmīgs, noteikti arī iespējāmā versijā. Digitālāzācija neatrisinās visas lasītāju problēmas. Būs arī grūtības atrast senos numuros iespiestos rakstus. Ar prieku vienmēr izlasu Ed. Silkalna grāmatu recenzijas.

Par ko pēdējā laikā visvairāk domājat, ko lasāt?

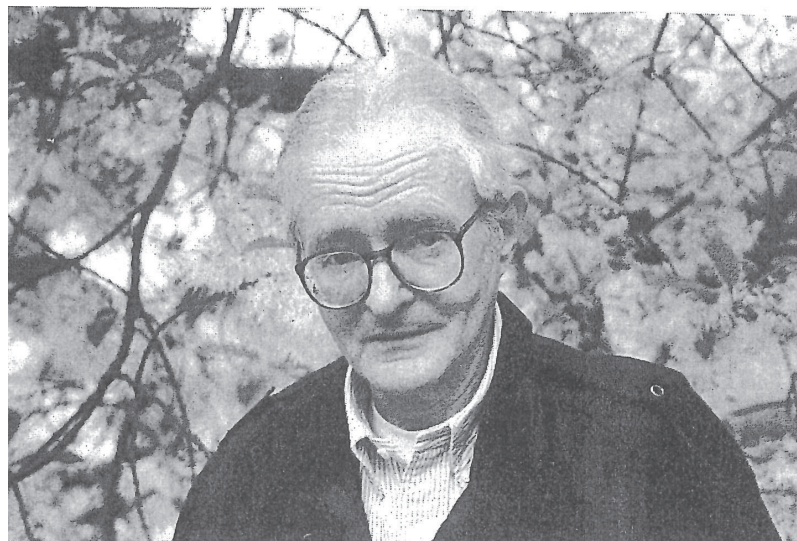
Visvairāk domāju par to, kāpēc latviešu tauta ir nonākusi līdz iznīkšanas robežai? Kāpēc mūsu tautasbrāļi cīnījās lielvaru un jaunu ideoloģiju kalpībā, bieži vien domādami, ka cīnās par latviešu interesēm? Kādēļ savs skaits tautas brāļu nodarbojās ar burlacībām un sasmērēja savas rokas ar asinīm – gan 1905. gada revolūcijas, gan īslaicīgās Raiņa māsavīra Stučkas 1919. gada komunistu valdības gados, gan arī darbojoties Ļeņina un Staļina valstībā, jā, un arī vācu okupācijas gados Otrā pasaules kara laikā?

Pēdējā laikā esmu lasījis daudz baltvāciešu (ne vācbaltu!) atmiņas, dienasgrāmatas par notikumiem Latvijā, galvenokārt 1918., 1919. gadā – un ne tikai. Vairums no tām ir mūsdienu Latvijas vēsturnieku neizmantotas. Gaidu arī, kad tiks minēts, ka sarkanie latviešu strēlnieki Pirmā pasaules kara laikā Krievijā sākotnēji cīnījās Vācijas interesēs, par ko ir plaša dokumentācija...

Jūsu vēlējums avīzei tās cienījamās jubilejas gadā?

Turpināt cīnīties ierastā veidā, bet arī mēģināt atrast veidu, kā varētu vairāk ieinteresēt, piesaistīt neskaitāmos jaunos trimdiniekus, jaunatbraucējus.

Jautājumus uzdeva
Līgita Kovtuna

Jānis Krēšlīņš

No dzejoļa "Rūjienieši Ņujorkā"

*Jā, šodien mēs dzīvojam milzīgā pilsētā,
ne jau gluži kā Rūjienā, ne jau gluži kā Rīgā.*

*Mēs dzīvojam Ņujorkā, Ņujorkā brīnišķā,
brīnišķīgi ņujorciskā,
perpetuum mobiliskā.*

Rūjienieši Ņujorkā!

*Mīliet šo pilsētu ar mūžīgo dzīvīgumu, kustību,
troksni, dažādību!*

*Ja variet, sēdiet uz debesskrāpju dzegām
un priecājieties, ka dzīve Rūjienā
jums devusi perspektīvas lielu pilsētu saprašanai.*

*(Uzbrauciens Rokfellerā centra galotnē maksā vienu
dolāru,*

bērniem pusceņa.)

*Ja kārojat bērības krāsas, smaržas un garšas –
meklējiet!*

“Galvenais – nepazaudēt citam citu”

Vēstnieks Aivars Groza intervijā Ligitai Kovtunai

Pastāstiet, lūdzu, par savas karjeras ceļu līdz līdzšinējam amatam – Īpašo uzdevumu vēstnieks diasporas jautājumos.

Savu karjēru Latvijas valsts iestādēs sāku pēc neatkarības atjaunošanas 1992. gadā Aizsardzības ministrijā, starptautisko sakaru daļā. Tolaik darbs galvenokārt bija saistīts ar ministrijas veidošanu, attiecīgi manā kompetencē bija starptautisko sakaru veidošana. Tābrīža aktualitāte bija Krievijas kaņšpēka izvešana, ministrija iekārtojās atbrīvotajās telpās. Drīz pēc tam strādāju Ārlietu ministrijā, divus gadus biju Ministru prezidenta padomnieks, bet 1997. gadā saņēmu pirmo norīkojumu diplomātiskajā darbā, un līdz 1999. gadam strādāju Bonnā, Latvijas vēstniecībā Vācijas Federatīvajā republikā par vēstniecības padomnieku un vēstnieka vietnieku. Te arī iznāca pirmā saskarsme ar ārzemju latviešiem – 18. novembra sarīkojumi, tikšanās Anabergā u.c. Tad vienu gadu atkal Ministru prezidenta padomnieka darbs, pēc tam no 2000. līdz 2008. gadam biju vēstnieks Beļģijā. Tas bija laiks, kad Latvija iestājās Eiropas Savienībā un NATO, un tas sakrita ar ārzemju latviešu sabiedrības jeb diasporas nomaiņu, proti, izveidojās jaunā diaspora sakarā ar daudzu latviešu iesaistīšanos darbā Eiropas un pasaules struktūrās. No 2005. līdz 2009. gadam biju vēstnieks Austrijā un tai apkārtējās valstīs, kur tolaik diaspora vēl nebija izveidojusies – tagad tā ir kļuvusi spēcīga un aktīva. Sekoja gads Valsts protokola vadītāja amatā, tad norīkojums uz Sanktpēterburgu Krievijā, kur Ģenerālkonsula amatā nostrādāju līdz 2014. gadam. Te iepazīnu latviešu kopienu ar ļoti dziļām, spēcīgām saknēm un savu pieredzi latvietības uzturēšanā, atšķirīgu no tās, kāda ir Rietumu mitnes zemēs. Pēc tam sekoja pats interesantākais posms manā līdzšinējā diplomātiskajā karjērā – četrus gadus biju vēstnieks Indijā, manā laikā tika atvērta vēstniecība Deli.

Ko saņēmat “mantojumā”, stājoties diasporas vēstnieka amatā?

Mani priekšgājēji šai amatā paveikuši nozīmīgu darbu, kas rezultējas ar savstarpējās sadarbības Memoranda ar PBLA izstrādi un pieņemšanu. Man klāt nācis darbs sakarā ar Diasporas likuma pieņemšanu. Turklāt šai laikā diaspora ir pilnveidojusies pavisam citādā virzienā, pirmām kārtām saistībā ar to, ka vairs nav “dzelzs priekškarā”, pasaule ir vaļā, cilvēki ir ļoti mobilī, līdz ar to mainījušies darbības akcenti. Ārlietu ministrija ir kļuvusi par valsts koordinējošo iestādi diasporas jautājumu jomā, tūlīt darbu sāks Diasporas konsultatīvā padome. Īstenībā funkcijas jau ir iepriekšējās, bet konkrētā darba virzieni ir precīzi iezīmēti atbilstoši jaunajai situācijai.

Esmu sekojis līdzī visam, kas notiek diasporas kultūras, izglītības, sociālo jautājumu laukā, pēdējos gadus ir aktualizējušies arī ekonomiskās sadarbības risinājumi, un te jāmin Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forumi (PLEIF), kas šoruden notiks Valmierā, kā arī *Sportlight Latvia*, kurš notiks maijā Denverā. Esmu

pārliecināts par to nozīmīgumu un par to, ka jāizmanto ārzemēs mītošo tautiešu potenciāls, lai tas nestu abpusēju labumu.

Nesen Ārlietu ministrijā Latvijas Universitātes Diasporas un migrācijas pētījumu centra (DMPC) zinātnieki iepazīstināja ar kārtējiem savu pētījumu rezultātiem, kas liecina, ka sabiedrība nav pietiekami informēta par to devumu, ko diaspora dod Latvijas kultūrai, politikai un ekonomikai, līdz ar ko ārvalstis mītošo latviešu ieguldījums valsts attīstībā nav ne pietiekami apzināts, ne novērtēts. Nav arī noslēpums, ka Latvijas sabiedrībā “dzīvo” aizspriedumi par “labākas dzīves meklējumos” aizbraukušajiem pavalstniekiem.

Minēšu tikai dažus statistikas datus – pēc Eurostat aplēsēm, 2017. gadā ārvalstu latviešu naudas pārvedumu apjoms uz Latviju bija 818 miljoni eiro. Naudas transakciju skaita ziņā Latvija ir viena no līderēm. Vismaz 30% māj-saimniecību saņem emigrējošo tuvinieku finansiālo atbalstu. Turklāt precīzi nevar aprēķināt to finansiālo ieguldījumu, ko Latvija saņem no diasporas tūrisma, medicīnas pakalpojumu izmantošanas utt. Un vēl arī vairāk nekā miljons eiro gadā, kas nācis no mecenātisma un ziedojumiem.

ALAs nozare Sadarbība ar Latviju programmā “Drošais tilts” vien atveda uz Tēvzemi 240 tūkstošus dolaru aizvadītā gada laikā. Kopsummā 25 gadu laikā atvesti gandrīz trīs miljoni eiro daudz bērnu ģimenēm. Kopš 2002. gada Amerikas latvieši ziedojuši 5,63 miljonus eiro Vitolu fondā.

Jāpiemin arī tā sauktais nemateriālais ieguldījums – jaunas idejas, pieredzes u. c., tas, ko zinātnē sauc par “sociālajām investīcijām.” Sabiedrība ir labāk jāinformē, lai stiprinātu izpratni par to, ka ikviens Latvijas pavalstnieks ir vērtība un ir aicināts līdzdarboties valsts attīstībā, neatkarīgi no tā, kurā pasaules malā viņš šobrīd dzīvo. Mūsu galvenais uzdevums ir citam citu nepazaudēt.

Jūsu pirmais darba brauciens bija uz Dublinu, pie Īrijas latviešiem. Šodien esmu priecīga jums uzdāvināt tikko iznākušās grāmatas “Pēteroni Īrijā” eksemplāru. To sarakstījusi Īrijā mītošā rakstniece Sandra Bondarevskā, lielu ieguldījumu tās tapšanā devis viens no jūsu amata priekšgājējiem Pēteris Elferts. Grāmata ir lielisks apliecinājums tam, kā latvieši pēta un kopj tautiešu saknes savā mitnes zemē, turklāt atklājot maz zināmus vai pavisam nezināmus faktus.

Paldies par šo grāmatu visiem, kas piedalījušies tās tapšanā! Būdam Dublinā, iegriezos arī Pētersona pīpju veikaliņā... Tiekoties ar latviešu kopienas pārstāvjiem, redzēju, cik viņi ir dažādi un daudzpusīgi, kā cita aiz citas rodas arī latviešu kopienas mazajās pilsētās. Saprātu, ka ir vajadzīgs piesaistīt cilvēkus, kas viņus pulcē, organizē, iedvesmo.

Savulaik mūsu avīzes slejās izveidojās tāds neklātienē dialogi starp ELA priekšsēdi Elīnu

Aivars Groza: “Sabiedrība ir labāk jāinformē, lai stiprinātu izpratni par to, ka ikviens Latvijas pavalstnieks ir vērtība un ir aicināts līdzdarboties valsts attīstībā, neatkarīgi no tā, kurā pasaules malā viņš šobrīd dzīvo. Mūsu galvenais uzdevums ir citam citu nepazaudēt.”

Pinto un PBLA Kultūras fonda priekšsēdi Juri Ķeniņu – Elīna teica: “Ar dziesmām un dejām vien valsti nevar uzcelt”, Juris atbildēja: “Bet bez dziesmām un dejām arī nevar valsti uzcelt”...

Un abiem ir taisnība! Lai nepazaudētu jauno paaudzi, vajag dinamiskas, aizraujošas aktivitātes. Bet – mēs nule runājam par ievērojamo ekonomisko pienesumu. Tātad abas pieejas jau sadzīvo, savu laiku dziedam un dejojām, savu – čakli strādājam.

Nesen bijāt arī Eiropas Savienības valstu kollēgu sanāksmē Bukarestē. Izrādās, gandrīz visās zemēs ir vēstnieki diasporas lietās.

Ne tikai. Piemēram, Rumānijā, Īrijā un Slovēnijā ir Diasporas ministrijas. Vēstnieki un ministri dalījās pieredzē, un, kā pārliecinājāmie, darbības mehānisms visās ir līdzīgs – galvenokārt tiek sniegts atbalsts izglītībai un kultūrai, bet katrai valstij ir arī sava specifiskā pieeja. Tā Īrijā lielu akcentu liek uz tautiešu tūrisma, īpaši aicinot savējos no Amerikas apceļot dzimto

Zaļo salu. Grieķija aktīvi aicina aktīvi iesaistīties savas zemes ekonomikā slavenus profesorus un uzņēmējus no visas pasaules. Mēs visvairāk atbalstām Dziesmu un deju svētkus, kas taču ir mūsu unikālitate.

Atgriežoties pie Diasporas likuma – tātad tas tika izstrādāts un pieņemts, lai ilgtermiņā iestrādātu valsts budžetā noteiktu naudas summu diasporas atbalstam?

Ne tikai. Protams, finansiālie aspekti ir svarīgi, bet likums galvenokārt paredz tos pamatprincipus, kas saistās ar sadarbību starp valsti un diasporu. Ir pieci galvenie mērķi: 1) stiprināt diasporas kā neatņemamas Latvijas valsts sastāvdaļas identitāti jeb piederību Latvijai; 2) nodrošināt diasporai iespējas brīvi veidot un stiprināt saikni ar Latviju; 3) sekmēt latviešu valodas un kultūras saglabāšanu; 4) izstrādāt sistematisku un precīzu diasporas atbalsta politiku; 5) atbalstīt un veicināt diasporas politisko un pilsonisko līdzdalību Latvijas valsts procesos. Nepieciešamība pēc šā

Likuma radās līdz ar to, ka diaspora ir kļuvusi ļoti apjomīga, un diasporas politika valstī bija jānostiprina likuma kārtībā.

Cik cilvēku strādā jūsu birojā? Savulaik, kad diasporas vēstnieka institūcija tika iedibināta, strādāja Juris Audariņš viens pats.

Kā jau teicu, darba apjoms ir palielinājies, šobrīd strādājam divi diplomāti un viens līgumdarbnieks, pēc Diasporas likuma pieņemšanas, kad nākušas klāt papildu funkcijas, pieņemsim darbā vēl vienu diplomātu un vienu līgumdarbnieku. Tos izraudzīs konkursa kārtā.

Ko vedīsiet ciemakukuli uz ALA kongresu?

Pirmkārt, gluži emocionāli, vēlos aizvest pateicību par to lielo palīdzību ilgu gadu garumā, ko Amerikas latviešu kopiena sniegusi Latvijai. Bet galvenais – par to nozīmīgo ieguldījumu, ko Amerikas latvieši un viņu vadošā organizācija deva Latvijas neatkarības atjaunošanā. Otrkārt, – aicinājumu tikpat sekmīgi sadarboties turpmāk.

Par pagātnes piemiņu, šodien un laimes motīviem

Dzejniece un rakstniece Māra Zālīte intervijā Ligitai Kovtunai

Mēs esam uz salas Koknesē Daugavas vidū. Vecā sirmā Daugaviņa tek, kā mūžam tecēs, gadus un pat gadsimtus neskaitīdama. Mums, cilvēkiem, tomēr nākas skaitīt. 2018. gadā Latvijas valsts uzsāks savas pastāvēšanas otro gadsimtu. Mēs svinēsim Latvijas simto dzimšanas dienu. Līdz tam, un par godu tam, mēs vēlamies, ticam un ceram, ka šajā vietā spēsim izveidot brīnišķu dārzu – mūsu tautas Likteņdārzu. Mēs stādīsim kokus, veidosim alejas, dēstīsim puķes un ierikosim takas. Darīsim visu, lai īstenotu liela vēriena, starptautiska mēroga un ļoti skaistu ieceri. Šis dārzs nebūs skaistumam vien. Likteņdārzu mēs veidojam piemiņai, mierinājumam un nākotnei. Te varēs atnākt ikviens. Tas būs arī Dvēseļu dārzs. Šai dārzā mēs pulcēsim divdesmitajā gadsimtā Latvijai zudušās dvēseles. Mūsu tuvinieku – revolūcijās, brīvības cīņās, divos Pasaules kaņos un divos varmācīgos – Hitlera un Staļina – režīmos zudušās dvēseles. Gandrīz katrai ģimenei Latvijā ir kāda tuva, bet zudusi dvēsele.

Tad es prasu kā dziesmā.

Kad pārnāksi, bāleliņ,
No kaņa lauka?

Tad es atbildi jaušu.

Kad zaļos sētas mieti. Nekad! Ar augumu savu, ar stāvu, ar miesu nekad.

Nekad es nepārnāksu, jo miesa jau sen ir zemes tiesa.

Bet, kad pārnāksi, bāleliņ, ar dvēseli, puteņi savu, aizputināto... Bet vai tad atceras mani vēl kāds? Vai sauc manu dvēseli mājās? Vai tad neguļu sasalumā, kas mūžīgs, visu aizmirsts un nezināms? Vai tad neguļu visās pasaules malās un tepat vēl Kurzemes mežos, bez svētības, pamests un nepiederīgs?

Bet, dvēsele, saki – ja radītu mēs visi kopā te, Daugavas vidū, Dvēseļu dārzu un sacītu – nāc, zudusi dvēsele mājās, nāc dārzā un esi kopā ar mums, ar tuvajiem saviem!

Teic, vai tu nāktu?

Seši simt tūkstoši dvēseļu zudušas Latvijas tautai gadsimtā, kurš jau ir projām. Bet projām vēl nav daudzi maldi un meli. Nāc, stāsti, zudusi dvēsele, kā tas notika. Lapu šalkās un datoru ekrānos. Ziedu smaržās un datu bāzēs. Kāpēc tas notika, stāsti tuviem un tāliem, un māci! Lai mēs saprastu labāk, kas notiek šodien ar mums. Stipriņi, spēcini mūs! Tādēļ mēs radīsim dārzu. Tādēļ to kopsim. Mūsu Likteņa dārzu. Mūsu dvēseļu dārzu. Tas augs. Kādu dienu tas būs viens ziedos! Tad mēs sauksim – nāc, zudusi dvēsele mājās! Teic, vai tu nāksi?

Daugavas viļņi atbildi veļ. Bet ikvienam tā jāsadzird pašam. Paldies visiem tiem, kas jau sadzirdējuši!

Tas ir fragments no tavas uzrunas 2009. gada 23. augustā. Sadzirdējusi ir arī ALA – Amerikas latviešu apvienība, kas atbalstu Likteņdārzam iekļāvusi savu prioritāšu saraksta augšgalā.

Par to es vienkārši gavilēju! Turklāt, gaidot mūsu sarunu, esmu sagatavojusi "prezentāciju" datorā un gribu, lai par to uzzina arī jūsu avīžu lasītāji. Proti, Likteņdārzam

Foto: Jānis Deimats

Māra Zālīte: "Joprojām saglabāju to sajūsma, ka mums ir pašiem sava valsts, ka biju klāt pie tās atjaunošanas, un šo sajūtu man neviens neatņems. Par to priecājos katru dienu. Jā, tā ir laimes sajūta, ka dzīvoju mūsu valstī, lai kā te ietu vai neietu. Ļoti daudz, īstenībā viss, taču ir atkarīgs no mums pašiem! Un vēl – brīvības izjūta, ko īpaši baudu savās lauku mājās, kad te sapulcējusies visa mana ģimene. Redzi, jo ātrāk cilvēks apzinās savas laimes motīvus, jo labāk. Gadās taču, ka cilvēks nodzīvo savu mūžu, nemaz nepamanot, cik viņš laimīgs."

ir izveidota lieliska mājaslapa, kurā pilnīgi viss, kas tur, dārzā, notiek, ir skrupulozi aprakstīts – par katru iestādīto koku, par katru akmeņa dāvinātāju un Galvenās alejas bruģakmeņiem, utt. Tas liecina, cik ārkārtīgi plaša ir šī Likteņdārza tautas kustība! No vienas krūmiem aizaugušas salas ir izveidots skaists dārzs, kas gan – kā citkārt dārzs – nevar būt līdz galam pabeigts. Gluži tāpat kā bērnu nevar vienreiz paēdināt, arī dārzs ir audzējams, kopjams, lolojams... Skatāties mājaslapā – lūk, pašā Likteņdārza sākumā mums, dāvinātājiem, bija tā privilēģija pirmajiem iestādīt kociņu. Es iestādīju savam vectēvam Hugo, koks nr. 5. Viņu nomocīja Vjatlagā.

Āvīzei Laiks ir sava liepa, kas jau krietni pāraugusi mani, zaļo un lapo.

Arī tas ir iegrāmatots, jo jau kopš dibināšanas bijām vienojušies, ka it viss ir jāiegrāmato, lai katram kokam un katram akmeņim būtu individualitāte, jo aiz katra objekta ir cilvēks, dzīva dvēsele. Un tā ir īpaša sajūta, kad ieej dārzā, to zini un jūti. Man pašai

īpaši emocionāls ir akmeņu krāvums amfiteātrī. Rikojot konkursu par Likteņdārza architektu, izvīzījam noteikumu, ka projektā jābūt norādei uz tiem 600 tūkstošiem cilvēku, kas mums 20. gadsimtā ir zuduši. Ideja bija daudz, bija, piemēram, ideja par pilošām lāsēm – katra lāse – viens cilvēks. Konkursa uzvarētājs, japāņu ainavu arhitekts Masuno ļoti precīzi saprata mūsu vēstījumu, kas svarīgs katram latvietim: "ūdentiņš, akmentiņš, tie dzīvoja Saules mūžu." Tā Daugavas krastā tapis šis akmeņu krāvums – katram cilvēkam dots viens akmens. Kad nostājies pie šī varenā akmeņu krāvuma, vaļņa, pārņem pilnīgi īpaša sajūta... Reiz redzēju, ka tajā bija uzrāpušies bērni, un es teicu: "Mīļie bērni! Nekāpiet, lūdzu! Tie nav vienkārši akmeņi – tie ir cilvēki." Tā es izjutu. Ir tik aizkustinoši lasīt, ko cilvēki raksta vēltījumos, aizveduši turp akmeni – tie ir vēlējumi gan saviem tuvajiem, gan Latvijai – sākot no "vectēvam", par stiprām ģimenēm, līdz "būsīm stipri kā mūsu laukakmens" un "mēs tevi milam, Latvija!" Visi 600 tūkstoši jau vēl

nav savesti, un mēs aicinām vest vēl, vislabāk pelēkos Latvijas laukakmeņus. Šis krāvums jau ir gluži satriecošs ar savu cēlumu un varenību.

Un pāri plīvo Austrālijas latviešu dāvatie Latvijas karogi augstos mastos. Maijā būs jauna svētieta, ko dārzā ierikos par piemiņu valsts izveidotājiem 1918. gada 18. novembrī un neatkarības atjaunotājiem 1990. gada 4. maijā. Būs arī Ulža Gravus piemiņai uzcelts gājēju tiltiņš.

Tas liecina, ka tauta vēlas piedalīties. Un Masuno kungs šai ziņā ir ļoti tolerants – ne reizi nav iebildis pret "pašdarbību" ārpus viņa projekta. Tā tapis īpašs stūrītis, ko iekārtoja Olimpiskā komiteja savējiem represētajiem sportistiem, mūsu izcilais tēlnieks Ojārs Feldbergs atveda Sirdsakmeni, kas labi iekļāvies dārza koncepcijā. Savu akmeni – no Japānas vestu – uzdāvināja japāņi.

It kā tāla, sveša kultūra...

Tāla – jā, bet ne sveša! Japāņiem dabas uztvere, arī "ūdentiņš, akmentiņš", kā izrādās, ir estētiski ļoti tuvs mūsu, latviešu, izpratnei.

Ne velti arī mums patīk japāņu dārzi, meditācijas telpas, kur nav nekā sintētiska, tikai dabas elementi. Koks, akmens, smilts – tas viss ir arī japāņu mitoloģijā kā pielūgšanas objekti. Mums ir pat kopīgi ornamentī. Biju pamanījusi kādu japāņu hieroglifu elementu, kas viņu rakstos bieži atkārtos un ko mūsu ornamentālajā sistēmā sauc par aku: divas striņas horizontāli, tām pāri divas vertikāli. Vaicāju, ko tās nozīmē, un, saņēmusi atbildi, salēcos! Mani japāņu draugi paskaidroja: redziet, mums viens hieroglifs nekad nenozīmē kaut ko tikai vienu, un šī varētu būt ... aka..., kā arī ūdens vispār. Šādu estētisku tuvību, kā izrādās, ir daudz.

Jāteic atklāti – nav jau gājis gludi vien. Pēc Masuno uzvaras konkursā ieskanējās balsis, kas kurnēja pret japāņu izvēli, sak, vai tad mums pašiem nav, vai tiešām mūsu Likteņdārza veidotājs jāņem no budistu pasaules? Starp citu, Masuno tiešām ir budistu mūks, bet ne tāds, kas mīt klosterī, – viņš aktīvi strādā visā pasaulē, tīmekli to viegli uzzināt. Turklāt, veidojot projektu, Masuno bieži lūdza mūs piegādāt viņam materiālus par latviešu folkloru, mitoloģiju. Bija jau arī skepse pret Likteņdārza ideju kā tādu.

Kad tad latvieši nav "ņerkstējuši" pret citādo?! Aizspriedumu varu ir grūti pārvarēt.

Bet mēs jau nemeclējam ne "citādo", ne japāni! Mēs izvēlējamies pašu labāko, un žūrija to vienbalsīgi pieņēma. Nu, izrādījās, ka vislabākais ir japānis. Ļoti gudrs, talantīgs un tolerants cilvēks. Vēl viens piemērs – sākumā Masuno bija iecerējis galveno aleju veidot ar sakuras ķiršu kokiem. Vizualizācijā izskatījās patiešām skaisti. Zinu, ko japāņu kultūrā nozīmē sakura, bet bildu, ka mums tomēr vajadzētu "latviskot" un ieteicu stādīt ābeles – pie ābeles piespiedos/kā pie savas māmuliņas... Ābele ir mūsu "tautas koks", ar zināmu svētumu. Visi piekrita, arī autors, kurš, isu brīdī padomājās, teica – jā, brīnišķīga doma! Gods kam gods – visus ieteikumus Masuno ir pieņēmis.

Likteņdārzs aug un veidojas, ne tikai ar kokiem un akmeņiem vien. Top, piemēram, arī, manu prāt, izcils Andra Kronberga tā sauktās mazās architektūras paraugs – daudzfunkcionālais centrs, ēka, kurā būs sarīkojumu zāle, lūgšanu kapela, kafējnīca, ērtas labierīcības u. c., kas arī konkursa kārtā ieguvusi nosaukumu "Saullēkta nams" – iepretim Masuno iecerētajam saulrietam ar akmeņu krāvumu amfiteātrī. Nosaukuma autore ir Ārija Āre.

Tu biji viena no tiem 119 cilvēkiem, kas parakstīja biedrības "Par izcilu valsts prezidentu" uzsaukumu, aicinot Ēgilu Levitu kandidēt uz šo posteni. Un par saviem spilgtajiem raksturojumiem saņēmi... aizrādījumu.

Biju pārsteigta par to, ka tik izsmejoši tika interpretēts tas, ko teicu. (Attiecībā uz dzeju saka – figurāli izteicos.)

(Turpinājums 9. lpp.)

Par pagātnes piemiņu, šodien un laimes motīviem

(Turpināts no 8. lpp.)

Proti, būdama dzejniece, es nerunāju tā, kā runā politiķi, man ir savs stils. Un es teicu – “salīdzinot ar līdzinājumiem pelēkajiem un bezcerīgajiem prezidentūras gadiem, Levits ir kā spoža zvaigzne.” Ieklausieties – nevis Levits ir spoža zvaigzne, bet “ir kā spoža zvaigzne”. Lai gan man nebūtu grūti pateikt, ka viņš tiešām ir spoža zvaigzne.

Interesanti arī tas, ka man pēkšņi skarbi aizrāda kāds no Latvijas krievu dzejniekiem, labi ieredzēts Latvijas sabiedrībā, izdots. Pēkšņi viņam liekas smieklīgi mani izteicieni. Kāpēc? Un kāpēc tieši par nākamā prezidentu? Īstenībā atbildi es zinu – ironija ir ļoti spēcīgs ierocis, no ironijas baidās. Nu, tad “noironizēsīm” to Zālīti tā, ka neviens cits arī netaisīs muti vaļā! Tie ir cilvēki, kas apzināti darbojas konkrēti pret Levita kandidatūru. Un visi labi saprot – Levitu ir grūti pārspēt. Bet kurš gan liedz izvirzīt vēl citus – Latvijā tiešām ir daudz gudru, šim valsts augstākajam postenim piemērotu cilvēku, bet viņi negrib savu dzīvi saistīt ar politiku.

Kā uzņēmējs Uldis Pilēns, piemēram. Un tad vēl sākas tā pati “nerkstēšana” – Levita kandidatūra izvirzīta par agru un sāka pārmēru agresīva kampaņa, kāpēc tikai viens, vajag debates... Bet – kur ir?

Un vēl tas “nepatīkamākais” – Levitam nav, kur “piesieties”. Tad “piesienas” tādām lietām, kas mani izraisa patiesu sašutumu, piemēram, tas, ka Levits ir ebrejs. Lai gan – viņa māte ir latviete, turklāt ebreji, kā zināms, savu etnisko piederību manto pa mātes līniju. Man ir žēl un kauns, ka par kaut ko tādu jārunā – šodien, mūsu civilizētājā sabiedrībā...

Un kur ir Latvijas radošās inteligences vienojošā un uzmundrinošā balss?

Diemžēl tādas vairs nav.

Aizvadītā gadsimta beigās vēl bija, un nu vairs nav? Kur palika?

Šodien tiešām vairs nevaram būt tik vienoti, vienādi domājoši, kā tolaik – esam kļuvuši dažādi domājoši. Lai gan – kad ir “uguns pakulās”, mēs tomēr spējam būt vienoti. Lai atceramies zināmo valodas referendumu!

Domstarpības par valsts prezidentu īstenībā ir saprotamas, nav jau arī tādas gudras, nopietnas diskusijas, piemēram, drukātā presē. Intelligēncē? Šis vārds vienai noteiktai sabiedrības daļai ir pat kaitinošs, īpaši – “radošā intelligēncē”. Cita lieta – intelektuāļi, tie gan! Arī Rakstnieku savienības ietvaros ir liela uzskatu dažādība, un es brīžiem nezinu, nesaprotu, vai cilvēks tiešām tā pats uzskata, vai pauž kādus uzskatus. Tiešām nezinu, un negribu zīlēt.

Bet šai vēsturiskajā situācijā tāds prezidents kā Egils Levits būtu ārkārtīgi vajadzīgs.

Kā pati personīgi jūties šai vēsturiskajā situācijā? Vai šis laiks tev ir radošs? Tavi romāni “Pieci pirksti” un “Paradīzes putni” aizgājuši pasaulē un gūst panākumus.

Esmu patiešām gandarīta, ka, piemēram, “Paradīzes putni” tul-

Ar mazbērniem Mežaparkā

Ar Martu un Vili Vitoliem Likteņdārzā

koti somu, gruzīnu, lietuviešu, igauņu, angļu valodā. *Five Fingers* Margitas Gailītis tulkojumā un ar viņas ievadu *Dalkey Archive Press* apgādā iznākusi Amerikā, un to var iegādāties *amazon.com*. No sirds priecājos, ka beidzot latviešu literatūra ir pamanīta pasaulē – ir “atklāta” Nora Ikstena, piemēram, kurās *Soviet milk* tulkots ļoti daudzās valodās. Ir, nu, ir Latvijā arī izcili rakstnieki – tāpat kā operdziedoņi, diriģenti un mākslinieki. Anglijā mīt pasaules līmeņa latviešu dzejniece Velta Snikere. Un ir tiešām lieliski, ka Latvijā darbojas struktūras, kas ļauj latviešu literatūrai iziet pasaulē.

Māra Zālīte

*Cik skaisti mākoņi pār jūru,
Es ilgi skatos. Man ir kauns.
Jo mana māte šajā brīdī,
Uz kūti ejot, kājas aun.
Cik skaisti mājokļi pār jūru,
Es smagu sirdi noskatos.
Kas man tie mākoņi pār jūru,
Ja mana māte neredz tos.
Es zinu – savu dzīvi māte
Nemūžam nenosauks par sūru.
Tik tādēļ vien, ka skatos es,
Cik skaisti mākoņi pār jūru.*

Tu jautā, kā es jūtos? Brīnišķīgi! Īstenībā, man nemaz nav bijis laika domāt par to, vai esmu laimīga – esmu dzīvojusi ļoti spriģi: visu savu dzīvi esmu strādājusi, izaudzinājusi bērnus, man aug pieci miļi mazbērni. Arī abas minētās grāmatas mani ir darījušas laimīgāku – esmu uzrakstījusi to, kas man bija gan pienākums, gan iekšēja nepieciešamība. Turklāt abas grāmatas ir fantastiski

Māra Zālīte
Five Fingers

Translated by Margita Gailītis

labi pieņemtas – gan plašākā sabiedrībā, gan profesionāli amata brāļu vidū, un tas ir ļoti augsts novērtējums.

Joprojām saglabāju to sajūsmu, ka mums ir pašiem sava valsts, ka biju klāt pie tās atjaunošanas, un šo sajūtu man neviens neatņems. Par to priecājos katru dienu. Jā, tā ir laimes sajūta, ka dzīvoju mūsu valstī, lai kā te ietu vai neietu. Ļoti daudz, īstenībā viss, taču ir atkarīgs no mums pašiem!

Un vēl – brīvības izjūta, ko īpaši baudu savās lauku mājās, kad te sapulcējusies visa mana ģimene. Redzi, jo ātrāk cilvēks apzinās savas laimes motīvus, jo labāk. Gadās taču, ka cilvēks nodzīvo savu mūžu, nemaz nepamanot, cik viņš laimīgs.

**Aicinām arī Jūs, cienijamo lasītāj, kļūt par Likteņdārza atbalstītāju!
Aicinām piedalīties mūsu pasākumos vai arī ziedot, naudu ieskaitot**

Saņēmējs: Nodibinājums “Kokneses fonds”

Adrese: Lāčplēša iela 75B, Rīga, LV-1011, Latvija

Reģistrācijas numurs: 40008092535 A/S “SEB Banka”

Kontā: LV10UNLA0050006878844 SWIFT: UNLALV2X
vai starpniekbankās:

Skandinaviska Enskilda Banken AB, Stockholm SWIFT/BIC: ESSE SE SS

The Bank of New York Mellon, New York ABA: 021000018, Konts: 8900106808, SWIFT/BIC: IRVTUS3N

The Toronto-Dominion Bank, Toronto SWIFT/BIC: TDOM CA TT TOR

National Westminster Bank Plc, London Sort code: 60-00-04, SWIFT/BIC: NWBK GB 2L

Skandinaviska Enskilda Banken AB, London Sort code: 40-48-65, SWIFT/BIC: ESSE GB 2L

Vairāk par iespējām pārskaitīt Jūsu ziedojumus un citu tuvāku informāciju skat.
Likteņdārza jeb “Kokneses fonda” mājaslapā <http://liktendarzs.lv>

Ar ziedojumu apmaksāts publicitātes projekts

MĒNEŠA PRIEKŠMETS APRĪLĪ

2019. gadā ik mēnesi Rīgā Latvijas Nacionālās bibliotēkas vestibila apmeklētāji var iepazīties ar vienu priekšmetu no mūzeja "Latvieši pasaulē" krājuma. Katrs no izstādes priekšmetiem atspoguļo kādu īpašu stāstu par latviešu dzīvi ārpus Latvijas. Šomēnes – Latviskas Lieldienas.

Viens no latvietības uzturēšanas veidiem ārzemēs ir gadskārtu svinēšana latviskā gaumē, kad svētku rituālos īpatnējā veidā savijas tautiskās un kristīgās tradīcijas. Neatņemama un ļoti nozīmīga svētku sastāvdaļa ir ēdiena gatavošana. Latviešu receptes – rokrakstā rakstītas vai iespiestas pavārgrāmatās – paņemtas līdz, dodoties bēgļu gaitās, un rūpīgi glabātas no paaudzes paaudzē. Cik daudz izdomas vajadzēja saimniecēm, lai mītnes zemēs sameklētu nepieciešamo izejvielu un garšvielu aizstājējus! Kā ieskābēt gurķus bez upēņu lapām? Kā izcept speķa rausus bez speķa? Vai Jāņu siers bez ķimenēm ir iespējams?

Tuvojoties Lieldienām, latvieši jau laikus sāk iekrāt sīpolu mizas olu krāsošanai. Dienvienu puslodes latviešu gadskārtu svētki atšķiras no Latvijas – Ziemassvētkus viņi svin vistrakākajā vasaras karstumā, bet Lieldienas, kas Latvijā saistās ar pavasara atmodu, – rudenī.

Svētki latviešu draudzēs, namos un centros ir devuši un joprojām dod iespēju sanākt kopā dažādu paaudžu latviešiem. Gadskārtu svētku rituāli stiprina kopienas savstarpējās saites un svi-

Lieldienu dievkalpojums Kanadā, Svišā, 1949. gadā, kur hidroelektrostaciju būvēs strādāja daudzi latvieši

Ilgas Breikšas katliņš Lieldienu olām

nību laikā tos apgūst arī jaunākā paaudze.

Marija Vērpelis, 1944. gadā bēgdama no Rīgas, no savas mammas Luīzes Bērziņas mājas Ropažu ielā paņēma līdzīgu vairākus noderīgus virtuves piederumus, arī šo katliņu. Trauki noderēja bēgļu gaitās Vācijā un Austrijā.

Brisbenas (Brisbane) latvieši Lieldienu olu krāsošanas darbnīcā izmanto papardes un dažādus eksotiskus augus. Austrālija, 2018. gads // Foto: Garen Krumins

Marija Vērpelis tos paņēma līdzī, kad izceļoja uz Kanadu. Marijas meita Ilga Breikša katliņu lietoja Lieldienu olu krāsošanai sīpolu mizās.

3x3 Norvēģijā – pirmo reizi vēsturē!

Sagatavošanās darbi rit pilnā sparā

Nometnes laikā Bergenā no 3. līdz 8. augustam aicinām pieteikties uz ievirzēm, kurās ietilpst sabiedriskie jautājumi un politika, folklorā, mākslā, mūzikā, latviešu valoda, sadzīve ģimenē, latviskā identitāte, tradīcijas – svētki, rotkalšana, aušana un rokdarbi, ādas apdare, dziedāšana, teātris, rotaļas, kanoe airēšana. Visas ievirzes ir piemērotas visu vecumu bērniem un pieaugušajiem.

Bez atsevišķo interešu grupu jeb ieviržu nodarbībām notiek arī kopīgas vakara programmas – dziedāšana, rotaļas un danči, pasaku stāstīšana un uguns kuri u. c.

Ieviržu vadītāji, lektori un daiļamatu meistari ir pazīstami latviešu kultūras, politiskie un sabiedriskie darbinieki un dažādu profesiju pārstāvji ar izglītību un pieredzi attiecīgajā laukā.

Vairāk informācija: www.3x3.lv
Pieteikumus pieņemam līdz 2. maijam

Trīsreiztrīs ir ģimeņu saiets visu paaudžu latviešiem. Tā mērķi ir latvisko zināšanu paplašināšana, latviskās kopības sajūtas veicināšana, latvisko ģimeņu stiprināšana un draudzību sekmēšana latviešu vidū.

Latviešu skolām vajadzīgs atbalsts: gan finansiāls, gan politisks

Latviešu skolīnām ārpus Latvijas robežām ir ļoti būtiska loma latvietības uzturēšanā, tomēr tā kā ne visiem vecākiem iespējams rēgulāri uz tām vest savus bērnus, svarīgi attīstīt arī tālmācības iespējas.

Tāds bija viens no secinājumiem, kas radās, kad Bradfordas Daugavas Vanagu namā uz ikgadējo skolotāju semināru pulcējās aktīvi un radoši Apvienotās Karalistes un Īrijas latviešu nedēļas nogales skolu pārstāvji. Ar 30 skolotājiem bija pārstāvētas 13 skolas. Seminārs ilga divas dienas un tā ietvaros skolotāji varēja apmainīties ar pieredzi, kā arī apgūt jaunus mācību metodes. Liela daļa referentu seminārā bija ieradusies no Latvijas – Latviešu valodas aģentūras (LVA). Viņi stāstīja gan par to, kāds Latvijas valsts finansējums būs pieejams diasporas skolām 2019. gadā, gan par jauniem mācību un metodiskajiem materiāliem, kā arī latviskās izglītības vadlīnijām. Tāpat seminārā tika pārrunāti arī izaicinājumi un grūtības skolu darbības nodrošināšanā. Izskanēja ideja, ka skolām vajadzētu aktīvāk sadarboties savā starpā, arī ikdienā apmainīties ar pieredzi un pat, piemēram, "aizdot" skolotājus. Ļoti noderīga skolotājiem bijusi logopēdes Natālijas Ērgles lekcija. Secināts, ka skolām noderīga būtu iespēja, ja tiešsaistē ik pa laikam būtu iespēja konsultēties ar logopēdi.

Tāpat interesants bija LVA pārstāves Lienes Valdmanes stāstītais par to, kā mācīt valodu caur darbošanos, piemēram, iestudēt ar bērniem nelielu ludiņu, kurā bieži atkarojas 8 līdz 10 jaunie vārdi.

Skolotāji atzina, ka tas, cik veiksmīgi skolīņas var darboties, lielā mērā atkarīgs no vecāku ieinteresētības: cik aktīvi viņi uztur latviešu valodu ģimenē, cik rēgulāri atved bērnus uz skolu un maksā līdzmaksājumus skolīņu darbībai.

Eiropas Latviešu apvienības izglītības referents Māris Pūlis semi-

nārā uzsvēra: "Vecākiem būtu jānodrošina iespēja bērniem apgūt latviešu valodu un veidot latvisko identitāti, lai viņi paši, apzinoties savas saknes, var izlemt, kur un kā veidot attiecības ar Latviju."

Tomēr svarīga ir arī Latvijas valsts iesaiste latviešu skolīņu atbalstīšanā. M. Pūlis secinājis, ka finansiālais atbalsts latviešu skolīnām no Latvijas kļūst lielāks un ir lielas cerības, ka, sākot pilnvērtīgi darboties Diasporas likumam, situācija vēl uzlabosies. M. Pūlis atzinīgi vērtē to, ka arī latviešu valodas apguvē nu ir iespējams izmantot tehnoloģiskās iespējas. Piemēram, 120 bērnu, kam nav iespējams rēgulāri doties uz nedēļas nogales skolu, latviešu valodu apguvuši caur WhatsApp aplikāciju. Tiešsaistes nodarbības gan šobrīd ērti pieejamas tikai Eiropā, bet ne citās pasaules daļās laika starpības dēļ. Tomēr paredzams, ka drīzumā caur šo rīku latviešu valodu mācīsies jau 200 bērnu. Tāpat M. Pūlis priecājas par LVA radīto latviešu valodas apguves virtuālo rīku *e-laipa*: "Tā gan vairāk piemērota jauniešiem, tomēr arī skolām var būt noderīga. Tās varētu salāgot savas programmas ar šo rīku, lai kāds, kas netiek uz nodarbībām rēgulāri, varētu tikt līdz, mācoties internetā."

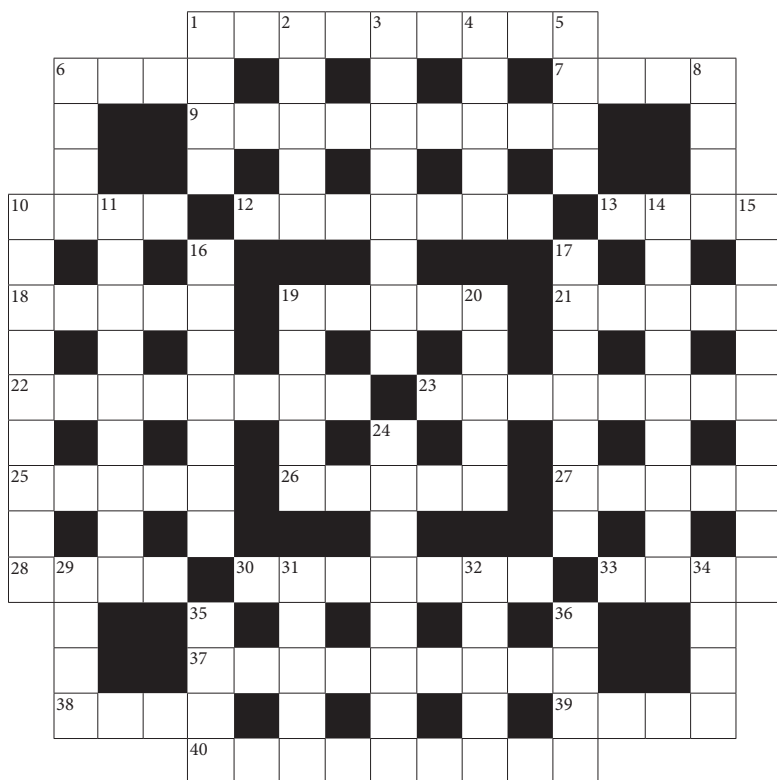
Seminārā arī spriests, ka vajadzētu rast finansējumu biežākām latviešu jauniešu nometnēm, kam vajadzētu notikt pat vairākas reizes gadā. Tas tāpēc, ka pēc 14 gadu vecuma jaunieši vairs nedēļas nogales skolas neapmeklē, tad viņu latviešu valodas prasme vairs netiek tik aktīvi uzturēta.

Tomēr "no politiskās puses vajadzētu vēl lielāku atbalstu". Jo runa nav tikai par naudu.

Seminārā aicināja nedēļas nogales latviešu skolas aktīvāk pieietikties Ārlietu ministrijas diasporas atbalsta finansējumam, kā arī mērķtiecīgāk veidot sadarbību ar Latvijas pašvaldībām un skolām.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

Lētticīga. 5. Lieli papagaiļi. 6. Pilsēta Vidzemē. 8. Tuksneša un svešzemju dievs seno ēģiptiešu mītoloģijā. 10. Pārdošas. 11. Ierīce vertikālā virziena noteikšanai. 14. Lidaparāti. 15. Senajiem romiešiem – zīlēšana pēc putna lidojuma. 16. Dubultsienu trauki. 17. Pārvietot ar rokām. 19. Pilsēta Francijas dienvidrietumos. 20. Abavas pieteka. 24. Apdzīvota vieta Madonas novadā. 29. Apdzīvota vieta Ventpils novadā. 31. Vulgāra. 32. Pilsēta Vācijā, osta pie Reinas. 34. Pērkonas dievs seno skandināvu mītoloģijā. 35. Cildinoši dzejoļi. 36. Latviešu dzejnieks (1901-1950).

Krustvārdu mīklas (Nr.15) atrisinājums

Līmeniski. 1. "Ronis". 4. Lists. 6. Analogi. 7. Raports. 8. Epitēti. 10. Pārpilnas. 13. Stators. 15. Svabads. 17. Kaira. 19. Patisoni. 20. Apollons. 21. Asare. 23. Barkass. 26. Pātagas. 29. Kalendārs. 30. Atstatu. 31. Kastete. 32. Lietuva. 33. Ietve. 34. Smēde.

Stateniski. 1. Replika. 2. Sastāvs. 3. Planieri. 4. Liedags. 5. Slepna. 7. "Ronis". 9. Ingus. 11. Komisijas. 12. Batālists. 14. Turaida. 16. Drenāža. 17. "Kaija". 18. Agave. 22. Atentāts. 23. Baiba. 24. Rieksti. 25. Stabule. 26. Parūkas. 27. Gavieze. 28. Svēte.

Līmeniski. 1. Kūrortpilsēta Rumānijā. 6. No cietes gatavoti putraimi. 7. Viens no leģendārajiem Romas dibinātājiem. 9. Ticība. 10. Gūt. 12. Ir piemērotas. 13. ASV aeronautikas un kosmosa apgūšanas pārvalde (abrev.). 18. Rotaļa. 19. Dzelzceļa stacija Rīgā. 21. Veiklas. 22. Ala ar klinšu gleznojumiem Spānijā. 23. Kāpostu dzimtas sakņaugi. 25. Sermuļu dzimtas dzīvnieks. 26. Valsts

Arabijas pussalā. 27. Dēsti. 28. Gulēt bezdarbībā (sarunval.). 30. Pilsēta Kurzemē. 33. Informācijas daudzuma mērvienība. 37. Psichisks stāvoklis, kam raksturīga nomāktība. 38. Atlīdzība. 39. Angļu jūrasbraucējs (1728-1779). 40. Masīvs rats uz virzuļmotoru vārpstas.

Stateniski. 1. Kuģa pavārs. 2. Pilsēta Francijas rietumos. 3. Ar likumu aizsargātas iespējas. 4.

Aicinām pieteikties Latviešu bērnu nometnei, kura notiks Ēlandē, Sandbijā, no 2019. gada 2. līdz 9. augustam

Tā ir uguns, ne salmiņi nāsīs!

Piesakies līdz Lieldienām! nometne.se

Aicinām pieteikties Latviešu bērnu nometnei, kuŗa notiks Ēlandē, Sandbijā, no 2019. gada 2. augusta līdz 9. augusta pēcpusdienai (var ierasties jau 1. augustā). Sagaidām, ka dalībnieki nometnē piedalīsies no pirmās līdz pēdējai dienai. Būs arī kāda "brīva" pēcpusdiena, kuŗā varēs darīt, ko grib!

Nometne ir paredzēta bērniem vecumā no 8 – 13 gadiem ar viņu vecākiem. Nometnes valoda ir latviešu, tādēļ vēlamies, lai nometnē piedalās tikai latviski runājoši vecāki, jo mērķis ir veicināt bērnos latvietību. Centīsimies pavadīt jaukas dienas lat-

viskā vidē ar latviešu dziesmām, rotaļām un spēlēm. Būs arī sports, dejas, māksla, pārgājieni un citas jauktas aktivitātes. Paspēsim arī atpūsties un izbaudīt sauli.

Par garšīgu ēdienu nometnē rūpēsies pavārs. Tā kā pavārs arī vadīs vairākas nodarbības, ceram, ka kāds vecāks grib jau tagad pieteikties atslogot viņu, pagatavojot pāris maltītes. Piesakies jau tagad! Kā allaž lūgšim vecākus palīdzēt ar ēdienu gatavošanu, trauku mazgāšanu un telpu uzkopšanu, kā arī dažām nodarbībām.

Centīsimies sadalīt istabas tā,

lai katrai ģimenei būtu sava, bet to nevaram garantēt. Tāpat visi dalīsies ar vannas istabām. Ierobežoto vietu dēļ lūdzams pieteikties drīzumā, vēlams pirms 20. aprīļa. Lūdzam iemaksāt da-

libas maksu līdz 15. maijam. Sīkāka informācija dalībniekiem sekos.

Dalības maksa pieaugušiem – 1500 SEK, bērniem 750 SEK

Zvaniet, rakstiet:
+46 (0) 739986308
elande@nometne.se
www.nometne.se

REPLIKA

Ai, ai, ai...

Ja stāstītu, neticētu: nule, šā gadsimta 2018. gadā Amerikā, *Craft Recording, a division of Concord Music Group Inc.* laidis klajā mūzikas disku ar trīs pasaulslaveni Eiropas komponistu – igauņa Arvo Pērtu (Pärt), poļa Henrika Gorecka (*Henryk Gorecki*) un mūsējā Pēteru Vaska skaņdarbu ierakstiem. Nu jauki – mūsu kontinenta izcilāko dēlu mūzika skan visā pasaulē! Bet – kas tad skatāms uz vāka? Diska nosaukums *Music From the East* ierakstīts zilās debesīs, kas klājas pār Sarkano laukumu Maskavā, un lai būtu vēl nepārprotamāk, – fonā Krievijas simboli – Kremļis un Vasilija Svētīlaimīgā katedrāle!

Neticams analfabētisms un gluži satriecošs necieņš žests, gribas pat atvainoties cienījamiem skaņražiem, no kuŗiem ikviens ir savas tautas lepnums, un pasaules mūzikas draugiem. Disks nesen nopirkts kādā Berlīnes mūzikas veikalā.

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: **NB! 60 eiro**

Pasta adrese:

Gertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija: Gertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011 (Darba laiks P,O: 9-17, Pk: 9-13)
Tāl. (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis (admin.)
Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick Northants.
NN6 7TJ. Tāl. 01788823438, fakss 01788822441.
Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas;
pieņem Rietumu abonementus, izņemot
Vācijas un Zviedrijas.

ABONEMENTA MAKSA:

Brīvās Latvijas digitālo versiju
varat pasūtīt tāpat kā līdz šim.

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur *Brīvās Latvijas* mājaslapu: <http://www.brivalatvija.lv/abone-interneta>.

Izdrukājot iespējama krāsaina versija. Tiem *Brīvās Latvijas* lasītājiem, kuŗi tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā versijā, piedāvājam pasūtīt Amerikas latviešu avīzi *Laiks* – tie paši 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt *Laiku* pa gaisa pastu no ASV.

- par 6 mēn. – EUR 186
- pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86

Ik gadu dāvanā – *Laika* Mākslas kalendārs!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTA-LK kontā: AS SEB banka, kods UNLALV2X, nr.: LV80UNLA0050016243516, ar piezīmi LAIKS un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.

Latviešu organizāciju un **privātie sludinājumi** maksā EUR 6,- par 10 mm augstu vienslejiņā platumā aizņemtu telpu. **Sēru sludinājumi** (10,6 cm x 7 cm) EUR 60,-

Komerčiālie sludinājumi EUR 12 par 1 slejas cm. **Atlaides atkārtotām reklāmām.**

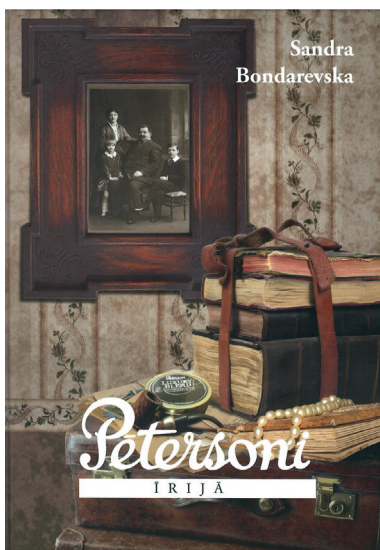
Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijās minēto faktu precizitāti atbild autors.

Lūdzam ziedojumus iemaksāt:

Biedrības Laiks-BL kontā – SEB Banka, nr.:LV60UNLA0050018705154, vai, sūtīt naudu vai čeku *Brīvās Latvijas* atbalstam mūsu pārstāvei **Sarmītei Janovskis, Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick, Northants, NN6 7TJ.**

ATVĒRSIM JAUNU GRĀMATU!

Sandra Bondarevska. Pētersoni Īrijā.
Laika Grāmata, Rīgā, 2019

Jūs līdz šim domājāt, ka latvieši Īrijā ieradās tikai šajā gadsimtā, kad atvērās Eiropas Savienības vārti? Nē, jau pagājušā gadsimta sākumā Īrijā ieradās brāļi Kārlis un Konrāds Pētersoni un Zaļajā salā atstāja nozīmīgas vēsturiskas pēdas.

Par to saistoši un bezgala interesanti zina stāstīt Sandra Bondarevska savā jaunajā grāmatā. Māksliniece Santa Siliņa parūpējusies par pievilcīgu vizuālo noformējumu.

GRĀMATU ATVĒRSIM

š. g. **25. maijā** plkst. 12

Dublinā, Latvijas vēstniecībā

23 Fitzwilliam Place, Dublin 2, D02 EK77

klātesot autorei, māksliniecei un izdevējai – laikrakstu "Laiks" un "Brīvā Latvija" redaktorei Ligitai Kovtunai.

Visi mīļi lūgti uz šo sarīkojumu!

Grāmatu varat iegādāties Latvijas grāmatu veikalos vai, sazinoties ar redakciju. Amerikā – nosūtot čeku par 35 ASV dolariem **Inesei Zaķis** 6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715

SPORTS

SPORTS

SPORTS

BEZ LĪDERĒM TENISA SVĒTKI NENOTIKA

Starptautiskās Tenisa federācijas kausa izcīņa Latvija – Vācija, kas tika gaidīta kā tenisa svētki, diemžēl nenotika.

Šajā duelī Latvijai nevarēja palīdzēt valsts pirmā rakete Anastasija Sevastova, kuŗa dziedē muguras savainojumu. Iztrūkums bija arī Vācijas sastāvā, jo komandai nevarēja palīdzēt WTA ranga (pasaules) piektais numurs Angelika Kerbere. Sevastova pasaules rangā ieņēma 13. vietu, Aļona Ostapenko ir 29. pozīcijā, Diāna Marcinkēviča atrodas 267. vietā, 18 gadus vecā Daniela Vismane ir 645. pozīcijā. Kerberei nespējot, Vācijas pirmais numurs šajā divcīņā bija Jūlija Ģērgesa, kuŗa ir pasaules 17. rakete. Tāpat Vācijas sastāvā ir Andrea Petkoviča, kuŗa WTA rangā ir 71. pozīcijā, un Anna Lēna Grēnefelde, kuŗa dubultspēļu reitingā ir 26. vietā. Savukārt Kerberes vietā uzaicināta Mona Bartela, kuŗa planētas rangā atrodas 90. vietā. Tātad “skaitļos” mēs zaudējam, laukumā *Arēnā Rīga* gribējās pierādīt, ka šos skaitļus var labot.

Mūsu vienībā visu sacensības smagumu uz saviem pleciem nācās iznest Aļonai Ostapenko, taču viņa diemžēl nebija labā sportiskā formā. Tenisa statistiķi zināja teikt, ka iepriekš Ostapenko Andrea Petkoviču pārspējusi gan USA *Open*, gan Kataras *Total Open* turnīrā.

Tā bija agrāk, bet šobrīd situācija ir mainījusies. Ostapenko pirmajā spēlē tikai trīs reizes uzvarēja geimos ar savu servi, sakrāja 52 kļūdas un ar rezultātu 5:7, 4:6 zaudēja Petkovičai. Līdz ar to Latvijas izlase pārspēlēs par vietu Pasaules pirmajā grupā nonāca iedzinējos.

Sacensība turpinājās ar Diānas Marcinkēvičas zaudējumu nepilnu divu stundu ilgā cīņā Jūlijai Ģērgesai – 4:6, 6:4, 1:6.

“Kopumā nebijtos slikti par šo spēli. Protams, ka gribējās uzvarēt, bet parādījās ne to sliktāko spēli. Žēl, ka Aļona zaudēja, tomēr es koncentrējos uz savu spēli, nedomājot, kā gāja viņai. Trešajā setā vajadzēja vairāk ticēt sev – slikti, ka tajā zaudēju pirmo geimu uz savas serves, kas neradīja pārliecības. Trešajā setā man bija sliktāka serve, Ģērgesai – laba pieņemšana. Paldies skatītājiem, ka viņi bija man aiz muguras,” pēc spēles teica Marcinkēviča. “*Arēnā Rīga* ir liela, es tādā ikdienā nespēju, pie tā ir grūti pierast, tādā bumbiņa lido citādāk. Arī spēles šeit atšķiras no treniņiem. Neteikšu, ka laukums nav lēns, es teiktu, ka vidējs.”

Turpinājumā Ostapenko bez lielām variantiem ar 4:6, 3:6 zaudēja Monai Bartelai. Ostapenko un Bartelas duelis iesākās līdzīgā cīņā, bet trešajā geimā Latvijas tenisistei neizdevās izmantot vienu breikbumbu. Uzreiz pēc tam ar to pašu atbildēja vāciete, bet svarīgo desmito geimu Ostapenko sāka ar divām dubultkļūdām, pretiniecei iegūstot 30:0 pārsvaru. Bartela pāris izspēles vēlāk tika pie divām

setbumbām, ko arī izmantoja, jo Ostapenko bija problēmas ar pirmo servi. Līdz ar to pēc trim spēlēm Latvijas vienība bija nonākusi iedzinējos ar 0:3 un jau priekšlaikus zaudējusi divcīņu ar Vāciju. Dubultspēlē Ostapenko pāri ar Danielu Vismani ar 6:1, 6:2 apspēlēja Annu Lēnu Grēnfeldi un Andrea Petkoviču, gūstot savu vienīgo panākumu šajā duelī. Līdz ar to Latvijas tenisistes vācietēm zaudēja ar 1:3.

Nākamajā nedēļā Štutgartes *Premier 700* sērijas turnīrā pirmajā posmā plānotā Latvijas divu spēlētāju tenisistu spēle – Anastasija Sevastova (WTA 13.) pret Aļonu Ostapenko (WTA 29.) – kļuva zināma notikušajā izlozē. Tā viņām būs otrā savstarpējā cīņa. Sevastova uzvarēja pirmajā spēlē ar 6:3, 3:1 2015. gada oktobrī Kremļa kausa kvalifikācijā. Aļona toreiz pilnu spēli nospēlēja slimības dēļ.

HOKEJS

Latvijas hokeja izlase, turpinot gatavoties kārtējam pasaules čempionātam, pirmajā pārbaudes spēlē izbraukumā ar rezultātu 3:2 (0:2, 1:0, 1:0, 0:0, 1:0) pārspēja Francijas valstsvienību. Latvijas izlases sastāvā savus pirmos vārtus guva Oskars Batņa, kamēr pamatlaikā izcēlās arī Māris Bičevskis. Pagarinājumā vārti tā arī netika gūti, tāpēc uzvarētājs bija jānoskaidro pārspēles metienu sērijā, kur uzvaru guva Latvijas komanda, izceļoties Mārtiņam Dzierkalam un Edgaram Kuldām. Latvijas izlasi šajā spēlē vadīja Artis Ābols.

Otrajā pārbaudes spēlē Latvijas hokejisti ar 0:2 (0:1, 0:1, 0:0) zaudēja Francijas valstsvienībai. Laukuma saimnieki jau sestajā minūtē izvirzījās vadībā, vairākumu realizējot Tedijam da Kostam. Otrā puslaika ceturtajā minūtē Foriāns Šakjašvili dubultoja Francijas izlases pārsvaru, un tie izrādījās pēdējie vārti šajā spēlē.

Latvijas hokejisti vairākas reizes spēlēja vairākumā, taču nespēja izmantot viena vira pārspeku. Tiesa, arī paši viesi spēlēja rupji, iekrājot 28 soda minūtes, kamēr franciņiem to bija par desmit mazāk. Pēc spēles abas komandas aizvadīja pārspēles metienu sēriju, kuŗa Latvija uzvarēja ar 3:2. Latvijas izlasei divus *bullšus* realizēja Renārs Krastenbergs, bet viens precīzs raidījums bija Egilam Kalnam.

Latvijas U-18 hokeja izlase Zviedrijā cieta zaudējumu **pasaules čempionāta elites** līgas turnīra pirmajā mačā. Latvijas komanda ar rezultātu 2:5 (1:2, 0:1, 1:2) piekāpās turnīra saimniecei Zviedrijai. Latvijas izlases labā pa vārtiem šajā mačā guva Patriks Zabusovs un Jānis Švānenbergs. Turpinājumā ar Slovaķijas vienaudžiem otrajā trešdaļā mūsu hokejisti spēja lauzt cīņas gaitu un nedot iespējas pretiniekiem, sacīja valstsvienības galvenais treneris Oļegs Sorokins. Latvijas jaunie hokejisti nodrošināja ceļazīmi uz pasaules čempionāta ceturtdaļfinālu, vienlaikus saglabājot vietu elites līgā. Mūsu hokejisti Ernšeldsvīkā ar rezultātu 2:0 (0:0, 2:0, 0:0) pārspēja Slovaķijas vienaudžus.

U-18 vienības treneris Oļegs Sorokins

“Sajūtas ir fantastiskas, un, ņemot vērā spēles gaitu, uzvara ir pelnīta. Bijām labāki visos aspektos. Vienīgais veids, kā varējām ielaist vārtus, bija pēc savām kļūdām. Momenti pie mūsu vārtiem radās pašu kļūdu dēļ, bet ļoti labi nospēlēja vārtsargs Artūrs Šilovs. Pirmajā trešdaļā spējam saglabāt 0:0. Pirms otrā perioda secinājām, ka vienīgais veids, kā viņi var uzvarēt, ir tad, ja mēs to iedodam. Otrajā trešdaļā laukumā iznāca pilnībā cita komanda. Patiesībā tā bija labāka otrā trešdaļa manā karjērā darbā ar U-18 izlasi. Neredzēju īpašus variantus slovaķiem tikt pie uzvaras,” sarunā ar Latvijas Hokeja federāciju (LHF) stāstīja Sorokins.

VIEGLATLĒTIKA

Latvijas vieglatlēte **Laura Igaune** sacensībās ASV pilsētā Dāremā ar jaunu valsts rekordu izpildījusi pasaules čempionāta normatīvu. Martā Igaune, veseri raidot 69,76 metrus tālu, jau sasniedza jaunu rekordu, taču Dāremā sacensībās viņa to pamanījās labot pat divas reizes.

Otrajā viņas mēģinājumā veseris aizlidoja 70,63 metrus, bet trešajā – jau 71,61 metru tālu, pārliecinoši labojot valsts rekordu. Pēc tam sekojošajos trīs metienos latviete veseri vēl divreiz raidīja pāri 71 metra atzīmei. Pie viena Igaune arī izpildījusi pasaules čempionāta normatīvu, kas ir 71 metrs. Šo sezonā sasniegtais 71,61 metrs ir šī brīža 14. labākais rezultāts pasaulē. Pasaules čempionāts vieglatlētikā Dohā notiks no 28. septembra līdz 6. oktobrim.

Lietuvā jaunu Latvijas rekordu jauniešiem (U-18 vecuma grupā) ar piecu kilogramu smago veseri sasniedza **Makars Korotkovs** – 71,50 m tālu, par vienu centimetru pārsniedzot Edgara Timmermaņa 2009. gadā sasniegto rezultātu.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

LATVIJA

Rīgas Evanģēliskās draudzes dievkalpojums svētdien, 12. maijā (ar kafijas galdu un svētdienas skolu), 26. maijā (bez kafijas galda un svētdienas skolas), 9. jūnijā (ar kafijas galdu un svētdienas skolu). Iesvētes mācība: visi interesenti ir laipni aicināti pieteikties uz draudzes organizēto iesvētes mācību. Pieteikumus, lūdzu, sūtīt uz info@redraudze.lv

ANGLIJA

DIEVKALPOJUMI VIDUSANGLIJAS DRAUDZE, māc. V. Vāvere

“**Straumēnos**”, *Catthorpe Manor, Lilbourne Road, Catthorpe, Lutterworth, LE17 6DF*, svētdien, 28. aprīlī, plkst. 10 Baltās svētdienas dievkalpojums.

Lesterā, *St. Ursula's Chapel, Wyggestons, 160 Hinckley Road, Leicester, LE3 0UX*, sestdien, 4. maijā, plkst. 14 Lieldienu laika dievkalpojums.

Birmingamā, *All Saints baznīca, Kings Heath, B14 7RA*, svētdien, 19. maijā, plkst. 14.30 Ģimenes dienas dievkalpojums.

“**Straumēnos**”, *Catthorpe Manor, Lilbourne Road, Catthorpe, Lutter-*

worth, LE17 6DF, svētdien, 26. maijā, plkst. 10 dievkalpojums.

AUSTRUMANGLIJAS DRAUDZE, māc. V. Vāvere

Derbijā, *Chapel of St. Mary on the Bridge, Derby, DE1 3AT*, svētdien, 5. maijā, plkst. 12 Lieldienu laika dievkalpojums.

Notinghamā, *Trinity Lutheran Church, 67 Homefield Road, Aspley, NG8 5GH*, svētdien, 5. maijā, plkst. 15 Lieldienu laika dievkalpojums.

Ziemeļanglijas draudze, māc. D. Vāvere

Bradfordā, Vācu baznīcā (*The German Protestant Church*), 29 Great Horton Rd, Bradford, BD7 1AA, svētdien, 19. maijā, plkst. 11 dievkalpojums.

BEĻĢIJA

Beļģijas latviešu ev. lut. dr. Briseles Zviedru baznīcā, *Avenue des Gaulois 35, 1040 Etterbeek* (netālu no metro stacijas Merode), svētdien, 19. maijā plkst. 15 Vasarsvētku laika dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpos mācītājs Rinalds Gulbis un ērģelnieks Ivars Sprīngis. Dievkalpojuma laikā bērni varēs piedalīties svētdienas skoliņas nodarbībā. Pēc dievkalpojuma piedāvā-

vājam pakavēties pie kafijas galda baznīcas pirmā stāva zālē.

Piemiņas svētki Lommeles Brāļu kapos svētdien, 2. jūnijā plkst. 10.30, ierašanās plkst. 10. Svētki kalpos mācītājs Rinalds Gulbis un katoļu priesteris Andris Jerumanis. Pēc svētku klusuma brīdis kapsētas kriptā, ziedu nolikšana pie kapu kopīgām. Aicina Beļģijas latviešu ev. lut. draudze.

Pēc svētku, sākot no plkst. 13, aicinām apmeklētājus uz pusdienām neformālā un draudzīgā gaisotnē Lommeles restorānā *De Groot Hofe*. **Lai pieteiktos uz pusdienām un saņemtu sīkaku informāciju**, lūdzam rakstīt uz draudzes e-pasta adresi luteranu@gmail.com līdz 27. maijam.

Lommeles Brāļu kapi atrodas 93 km no Briseles, Beļģijas ziemeļaustrumos. Sadarbībā ar Latvijas Republikas pārstāvniecībām Briselē piedāvājam transporta iespējas – pasažieru vietas pārstāvniecību minibusos. Pēc svētku busiņi vedīs pasažierus uz pusdienām Lommelē. **Lai pieteiktos uz vietu busiņā un saņemtu sīkaku informāciju**, lūdzam rakstīt uz draudzes e-pasta adresi luteranu@gmail.com līdz 27. maijam (pirmdienas) vakaram.

VĀCIJA

Latviešu centrā Minsterē, *Salzmannstr. 152, 48159 Münster*, svētdien, 28. aprīlī, plkst. 10.30 latviešu ev. lut. draudzes Lieldienu atsvētes dievkalpojums. Parāli notiek svētdienskoleiņa. Pēc dievkalpojuma kafija ar līdzatnēstiem našķiem. Visi miļi gaidīti!

Memmingenā, Kristus baznīcā *Dunantstr. 8*, svētdien 28. aprīlī, plkst. 12 (!) paredzēts dievkalpojums. Mācītājs Elmārs E. Rozītis. Sekos kafijas galds draudzes namā.

Štutgartē, Vecās Pils kapellā, *Schlosskirche, Am Schillerplatz*, svētdien, 5. maijā, plkst. 15 paredzēts dievkalpojums latviešu un vācu valodā. Mācītājs Elmārs E. Rozītis. Sekos draudzes vakars senās sakristejas telpās.

Frankfurtē pie Mainas, Emmaus draudzes baznīcā, *Alt-Eschersheim 22, Frankfurt-Eschersheim* dievkalpojums 12. maijā, 29. septembrī un 8. decembrī plkst. 14. Dievkalpojums vadīs mācītājs Rolands Eimāns. Pēc dievkalpojuma – kopīgs kafijas un tējas galds Draudzes namā. Informācija par dievkalpojumiem atrodama arī Frankfurtes Latviešu biedrības

307^{LV}

Sludinājumus un reklāmu laikrakstā iesniedz ērti arī no sava tālrunā!

mājaslapā: <http://frankfurteslatviesi.lv/dievkalpojumi>.

Hanoverā, Markus baznīcas draudzes namā, *Hohenzollernstr. 54*, 12. maijā plkst. 14 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galda.

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, *Butjadinger Str. 59*, 19. maijā plkst. 11 dievkalpojums ar kristībām. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Bekhofas latv. baznīcā (*Am Beckhof 44, Bielefeld*), 26. maijā plkst. 14.30 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma kafijas galds draudzes namā.